

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता, पद, जटा, घन पाठः

7.5 सप्तमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - सत्रविशेषाभिधानं

Contents

1	TS 7.5.1.1	5
2	TS 7.5.1.2	5
3	TS 7.5.1.3	6
4	TS 7.5.1.4	7
5	TS 7.5.1.5	8
6	TS 7.5.1.6	9
7	TS 7.5.2.1	10
8	TS 7.5.2.2	11
9	TS 7.5.3.1	12
10	TS 7.5.3.2	13
11	TS 7.5.4.1	14
12	TS 7.5.4.2	15
13	TS 7.5.5.1	16

14	TS 7.5.5.2	17
15	TS 7.5.6.1	18
16	TS 7.5.6.2	19
17	TS 7.5.6.3	20
18	TS 7.5.6.4	21
19	TS 7.5.7.1	22
20	TS 7.5.7.2	23
21	TS 7.5.7.3	24
22	TS 7.5.7.4	25
23	TS 7.5.8.1	26
24	TS 7.5.8.2	27
25	TS 7.5.8.3	28
26	TS 7.5.8.4	29
27	TS 7.5.8.5	30

28	TS 7.5.9.1	31
29	TS 7.5.9.2	32
30	TS 7.5.9.3	33
31	TS 7.5.9.4	34
32	TS 7.5.10.1	34
33	TS 7.5.11.1	35
34	TS 7.5.11.2	36
35	TS 7.5.12.1	37
36	TS 7.5.12.2	38
37	TS 7.5.13.1	39
38	TS 7.5.14.1	40
39	TS 7.5.15.1	41
40	TS 7.5.15.2	42
41	TS 7.5.15.3	43

42	TS 7.5.16.1	44
43	TS 7.5.17.1	44
44	TS 7.5.18.1	45
45	TS 7.5.19.1	46
46	TS 7.5.19.2	47
47	TS 7.5.20.1	48
48	TS 7.5.21.1	48
49	TS 7.5.22.1	49
50	TS 7.5.23.1	50
51	TS 7.5.23.2	51
52	TS 7.5.24.1	52
53	TS 7.5.25.1	53
54	TS 7.5.25.2	54

1 TS 7.5.1.1

TS 7.5.1.1

Samhita Paata

गावो॒ वा ए॒तथ् स॒त्र-मा॑सताशृङ्गाः॒ स॒तीः शृ॒ङ्गाणि॑ नो जायन्ता॒ इति॑ कामे॒न तासां॑ दश॒मासा॑ निषे॒ण्णा
आस॒न्नथ् शृ॒ङ्गाण्यजा॑यन्त॒ ता उ॒दि॒तिष्ठ॑न्नरा॒थ्स्मेत्यथ्॑ यासां॑ नाजा॑यन्त॒ ताः स॑व॒थ्सुर-मा॒त्वोदि॑तिष्ठ -
नरा॒थ्स्मेति॑ यासां॑ चाजा॑यन्त॒ यासां॑ च॒ न ता उ॒भयी॑रु-दि॒तिष्ठ॑-नरा॒थ्स्मेति॑ गोस॒त्रं वै - []

Pada Paata

गावः । वै । ए॒तत् । स॒त्रम् । आ॒सत् । अ॒शृङ्गाः । स॒तीः । शृ॒ङ्गाणि॑ । नः । जा॒यन्तै॑ ।
इति॑ । कामे॒न । तासां॑ । दश॑ । मासाः । निषे॒ण्णा इति॑ नि - स॒न्नाः । आस॒न्न । अथ॑ ।
शृ॒ङ्गाणि॑ । अ॒जा॒यन्त॑ । ताः । उ॒दि॒ति । अ॒तिष्ठ॑न् । अरा॑थ्स्म । इति॑ । अथ॑ । यासां॑ । न
। अजा॑यन्त । ताः । स॑व॒थ्सुरमि॑ति सं - व॒थ्सुरम् । आ॒त्वा । उ॒दि॒ति । अ॒तिष्ठ॑न् । अरा॑थ्स्म
। इति॑ । यासां॑ । च॒ । अजा॑यन्त । यासां॑ । च॒ । न । ताः । उ॒भयीः॑ । उ॒दि॒ति ।
अ॒तिष्ठ॑न् । अरा॑थ्स्म । इति॑ । गोस॒त्रमि॑ति गो - स॒त्रम् । वै ।

2 TS 7.5.1.2

TS 7.5.1.2

Samhita Paata

सँवथ्सुरो य एवं विद्वांसः सँवथ्सुर-मुपयन्त्यृद्धवन्त्येव तस्मात् तूपरा वार्षिकौ मासौ पत्वा चरति
 सूत्राभिजितस्यै तस्मात् सँवथ्सुरसदो यत् किं च गृहे क्रियते तदाप्त-मवरुद्ध-मभिजितं क्रियते
 समुद्रं वा एते प्र प्लवन्ते ये सँवथ्सुरमुपयन्ति यो वै समुद्रस्य पारं न पश्यति न वै स तत् उदेति
 सँवथ्सुरो - []

Pada Paata

सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः । ये । एवम् । विद्वांसः । सँवथ्सुरमिति सं - वथ्सुरम् ।
 उपयन्तीत्युप - यन्ति । ऋद्धवन्ति । एव । तस्मात् । तूपरा । वार्षिकौ । मासौ । पत्वा
 । चरति । सूत्राभिजितमिति सूत्र - अभिजितम् । हि । अस्यै । तस्मात् । सँवथ्सुरसदु इति
 सँवथ्सुर - सदः । यत् । किम् । च । गृहे । क्रियते । तत् । आप्तम् । अवरुद्धमित्यव-रुद्धम्
 । अभिजितमित्यभि - जितम् । क्रियते । समुद्रम् । वै । एते । प्रेति । प्लवन्ते । ये ।
 सँवथ्सुरमिति सं - वथ्सुरम् । उपयन्तीत्युप-यन्ति । यः । वै । समुद्रस्य । पारम् । न ।
 पश्यति । न । वै । सः । ततः । उदिति । एति । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः ।

3 TS 7.5.1.3

TS 7.5.1.3

Samhita Paata

वै समुद्रस्तस्यैतत् पारं यदतिरात्रौ य एवं विद्वांसः सँवथ्सुर-मुपयन्त्यनीता एवोदचं गच्छन्तीयं
 वै पूर्वोऽतिरात्रो ऽसावुत्तरो मनः पूर्वो वागुत्तरः प्राणः पूर्वोऽपान उत्तरः प्ररोधनं पूर्व उदयनमुत्तरो

ज्योति॑ष्टोमो वै॒श्वान॒रो ऽति॒रात्रो भ॑वति॒ ज्योति॑रे॒व पु॒रस्ता॑दधते सु॒वर्ग॑स्य॒ लोक॑स्या-नु॒ख्यात्यै॑ चतुर्विं॒शः
प्रा॒य॒णीयो॑ भवति॒ चतुर्विं॑शति-र॒र्द्धमा॑साः - []

Pada Paata

वै । सु॒मु॒द्रः । तस्य॑ । ए॒तत् । पा॒रम् । यत् । अ॒ति॒रात्रा॑वित्य॒ति-रा॒त्रौ । ये । ए॒वम् । वि॒द्वां॒शः
। सँ॒व॒त्स॒रमि॑ति सं - व॒त्स॒रम् । उ॒प॒य॒न्तीत्यु॑प - यन्ति॑ । अ॒ना॒र्ताः । ए॒व । उ॒द॒च॒मित्यु॑त् -
ऋ॒चम् । ग॒च्छ॒न्ति । इ॒यम् । वै । पू॒र्वः । अ॒ति॒रात्र॑ इत्य॒ति - रा॒त्रः । अ॒सौ । उत्त॑र॒ इत्यु॑त्
- त॒रः । म॒नः । पू॒र्वः । वाक् । उत्त॑र॒ इत्यु॑त् - त॒रः । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । पू॒र्वः । अ॒पा॒न
इत्य॑प - अ॒नः । उत्त॑र॒ इत्यु॑त् - त॒रः । प्र॒रोध॑न॒मिति॑ प्र - रो॒ध॒नम् । पू॒र्वः । उ॒द॒य॒न॒मित्यु॑त्-
अ॒य॒नम् । उत्त॑र॒ इत्यु॑त् - त॒रः । ज्योति॑ष्टोम॒ इति॑ ज्योतिः-स्तो॒मः । वै॒श्वान॒रः । अ॒ति॒रात्र॑
इत्य॑ति - रा॒त्रः । भ॒वति॑ । ज्योतिः॑ । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । दु॒ध॒ते । सु॒वर्ग॑स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ ।
लो॒क॒स्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या इत्य॑नु - ख्या॒त्यै । च॒तुर्विं॑श इति॑ चतुः - विं॒शः । प्रा॒य॒णीय॑ इति॑
प्र - अ॒य॒नीयः॑ । भ॒वति॑ । च॒तुर्विं॑शति॒रिति॑ चतुः - विं॒शतिः॑ । अ॒र्द्ध॒मा॒सा इत्य॑र्द्ध - मा॒साः ।

4 TS 7.5.1.4

TS 7.5.1.4

Samhita Paata

सँ॒व॒त्स॒रः प्र॑यन्त॑ ए॒व सँ॒व॒त्स॒रे प्र॑ति॑ तिष्ठन्ति॒ तस्य॑ त्रीणि॑ च श॒तानि॑ ष॒ष्टिश्च॑ स्तो॒त्रीया॑स्ताव॒तीः
सँ॒व॒त्स॒रस्य॑ रा॒त्रेय॑ उ॒भे ए॒व सँ॒व॒त्स॒रस्य॑ रू॒पे आ॑मु॒वन्ति॑ ते स॒स्थित्या॑ अ॒रि॑ष्ट्या॒ उत्त॑रै॒रहो॑भिश्चरन्ति॒
षड॑हा भ॑वन्ति॒ षड् वा ऋ॑तवः॒ सँ॒व॒त्स॒र ऋ॑तुष्वे॒व सँ॒व॒त्स॒रे प्र॑ति॑ तिष्ठन्ति॒ गौश्चा॑ऽऽ*यु॑श्च म॒द्ध्य॑तः

स्तोमौ॑ भवतः सँव॒थ्सुर॑स्यै॒व तन्मि॑थुनं म॒द्ध्यतो॑ -[]

Pada Paata

सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरः॑ । प्र॒यन्तु॑ इति॑ प्र - यन्तः॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरे॑ ।
 प्रतीति॑ । तिष्ठ॑न्ति । तस्य॑ । त्रीणि॑ । च॒ । श॒तानि॑ । ष॒ष्टिः । च॒ । स्तो॒त्रीयाः॑ । ताव॑तीः
 । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑ । रात्र॑यः । उ॒भे इति॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑
 । रू॒पे इति॑ । आ॒प्नुव॑न्ति । ते । स॒स्थित्या॑ इति॑ सं-स्थि॒त्यै । अरि॑ष्ट्यै । उ॒त्तरै॑रित्यु॒त् - त॒रैः
 । अ॒होभि॑रित्य॒हः-भिः॑ । च॒रन्ति॑ । ष॒ड॒हा इति॑ षट् - अ॒हाः । भ॒वन्ति॑ । षट् । वै । ऋ॒तवः॑
 । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरः॑ । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं-व॒थ्सुरे॑ । प्रतीति॑ । तिष्ठ॑न्ति
 । गौः । च॒ । आ॒युः । च॒ । म॒द्ध्यतः॑ । स्तोमौ॑ । भ॒वतः॑ । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑
 । ए॒व । तत् । मि॒थुन॑म् । म॒द्ध्यतः॑ ।

5 TS 7.5.1.5

TS 7.5.1.5

Samhita Paata

द॑धति प्र॒जन॑नाय॒ ज्योति॑र॒भितो॑ भवति वि॒मोच॑नमे॒व तच्छ॑न्दा॒स्ये॒व तद्-वि॑मो॒कं य॑न्त्यथो॒ उभ॑यतो॒ ज्योति॑षै॒व
 ष॑ड॒हेन॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्ति ब्रह्म॒वादि॑नो॒ वद॑न्त्यास॒न्ते के॑न॒ यन्ती॑ति॒ दे॒व्याने॑न प॒थेति॑ ब्रू॒याच्छ॑न्दा॒सि
 वै दे॒व्यान्ः प॑न्थां गाय॒त्री त्रि॑ष्टुब्-जग॑ती॒ ज्योति॑र्वै गा॒यत्री गौ॑स्त्रि॒ष्टुगा॒युर्जग॑ती॒ यदे॑ते स्तोमा॒ भव॑न्ति
 दे॒व्याने॑नै॒व - []

Pada Paata

दधति । प्रजननायेति प्र - जननाय । ज्योतिः । अभितः । भवति । विमोचनमिति वि -
मोचनम् । एव । तत् । छन्दांसि । एव । तत् । विमोचमिति वि - मोचम् । यन्ति । अथो
इति । उभयतोज्योतिषेत्युभयतः-ज्योतिषा । एव । षडहेनेति षट्-अहेन । सुवर्गमिति सुवः -
गम् । लोकम् । यन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । आसते । केन । यन्ति
। इति । देवयानेनेति देव - यानेन । पथा । इति । ब्रूयात् । छन्दांसि । वै । देवयान
इति देव - यानः । पन्थाः । गायत्री । त्रिष्टुप् । जगती । ज्योतिः । वै । गायत्री । गौः ।
त्रिष्टुक् । आयुः । जगती । यत् । एते । स्तोमाः । भवन्ति । देवयानेनेति देव-यानेन । एव ।

6 TS 7.5.1.6**TS 7.5.1.6****Samhita Paata**

तत् पथा यन्ति समानः सामं भवति देवल्लोको वै सामं देवल्लोकादेव नयन्त्यन्याअन्या ऋचो भवन्ति
मनुष्यलोको वा ऋचो मनुष्यलोकादेवान्यमन्यं देवल्लोकमभ्यारोहन्तो यन्त्यभिवर्तो ब्रह्मसामं भवति
सुवर्गस्य लोकस्याभिवृत्या अभिजिद्-भवति सुवर्गस्य लोकस्याभिजित्यै विश्वजिद्-भवति विश्वस्य
जित्यै मासिमांसि पृष्ठान्युप यन्ति मासिमांस्यतिग्राह्या गृह्यन्ते मासिमांस्येव वीर्यं () दधति मासां
प्रतिष्ठित्या उपरिष्ठान्मासां पृष्ठान्युप यन्ति तस्मादुपरिष्टादोषधयः फलं गृह्णन्ति ॥

Pada Paata

तत् । प॒था । य॒न्ति । स॒मा॒नम् । सा॒मं । भ॒व॒ति । दे॒व॒लो॒क इति॑ दे॒व - लो॒कः । वै । सा॒मं । दे॒व॒लो॒कादि॑ति॒ दे॒व - लो॒कात् । ए॒व । न । य॒न्ति । अ॒न्याअ॑न्या॒ इत्य॑न्याः - अ॒न्याः । ऋ॒चः । भ॒व॒न्ति । म॒नु॒ष्य॒लो॒क इति॑ म॒नु॒ष्य - लो॒कः । वै । ऋ॒चः । म॒नु॒ष्य॒लो॒कादि॑ति॒ म॒नु॒ष्य - लो॒कात् । ए॒व । अ॒न्यम॑न्य॒मित्य॑न्यम् - अ॒न्यम् । दे॒व॒लो॒कमि॑ति॒ दे॒व - लो॒कम् । अ॒भ्यारो॑ह॒न्त॒ इत्य॑भि॒-आ॒रोह॑न्तः । य॒न्ति । अ॒भि॒व॒र्त इत्य॑भि - व॒र्तः । ब्र॒ह्म॒सा॒ममि॑ति॒ ब्रह्म॑ - सा॒मम् । भ॒व॒ति । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्यं । लो॒क॒स्यं । अ॒भि॒वृ॑त्या॒ इत्य॑भि - वृ॒त्यै । अ॒भि॒जि॑दि॒त्य॑भि - जि॒त् । भ॒व॒ति । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्यं । लो॒क॒स्यं । अ॒भि॒जि॑त्या॒ इत्य॑भि - जि॒त्यै । वि॒श्व॒जि॑दि॒ति॑ वि॒श्व - जि॒त् । भ॒व॒ति । वि॒श्व॒स्य॑ । जि॒त्यै । मा॒सि॒मा॒सी॒ति॑ मा॒सि - मा॒सि । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पे॒ति॑ । य॒न्ति । मा॒सि॒मा॒सी॒ति॑ मा॒सि - मा॒सि । अ॒ति॒ग्रा॒ह्या॑ इत्य॑ति - ग्रा॒ह्याः । गृ॒ह्यन्ते॑ । मा॒सि॒मा॒सी॒ति॑ मा॒सि - मा॒सि । ए॒व । वी॒र्य॑म् () । दु॒ध॒ति॑ । मा॒साम् । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑ प्र॒ति - स्थि॒त्यै । उ॒परि॑ष्ठात् । मा॒साम् । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पे॒ति॑ । य॒न्ति । तस्मा॑त् । उ॒परि॑ष्ठात् । ओष॑धयः । फल॑म् । गृ॒ह्यन्ति॑ ॥

7 TS 7.5.2.1**TS 7.5.2.1****Samhita Paata**

गावो॑ वा ए॒तथ् स॒त्रमा॑स॒ताशृ॒ङ्गाः सु॒तीः शृ॒ङ्गाणि॑ सि॒षास॑न्ती॒स्तासां॑ द॒श मा॒सा नि॑षण्णा॒ आस॑न्नथ् शृ॒ङ्गाण्य॑जायन्त॒ ता अ॑ब्रुव॒न्नरा॑थ्स॒मोत् ति॑ष्ठा॒माव॑ तं का॒मम॑रुथ्स॒महि॑ येन॒ कामे॑न॒ न्यष॑दामेति॒ तासां॑मु॒ त्वा अ॑ब्रुव॒न्नर्द्धा॑वा॒ याव॑ती॒र्वाऽऽसां॑महा ए॒वेमौ॑द्वा॒दशौ॑ मा॒सौ स॑वथ्स॒रः सु॑पा॒चोत् ति॑ष्ठा॒मेति॒ तासां॑ - []

Pada Paata

गावः । वै । एतत् । सुत्रम् । आसुत् । अशृङ्गाः । सुतीः । शृङ्गाणि । सिषासन्तीः । तासाम् । दश । मासाः । निषण्णा इति नि - सन्नाः । आसन्नं । अथ । शृङ्गाणि । अजायन्त । ताः । अब्रुवन् । अरथ्स्म । उदिति । तिष्ठाम् । अवेति । तम् । कामम् । अरुथ्स्महि । येन । कामेन । न्यषदामेति नि - असदाम । इति । तासाम् । उ । तु । वै । अब्रुवन् । अर्धाः । वा । यावतीः । वा । आसामहै । एव । इमौ । द्वादशौ । मासौ । सवत्सरमिति सं - वत्सरम् । सपांघेति सं - पाघं । उदिति । तिष्ठाम् । इति । तासाम् ।

8 TS 7.5.2.2**TS 7.5.2.2****Samhita Paata**

द्वादशे मासि शृङ्गाणि प्रावर्तन्त श्रद्धया वाऽश्रद्धया वा ता इमा यास्तूपरा उभय्यो वाव ता और्द्ध्वान् । याश्च शृङ्गाण्यसन्वन् । याश्चोर्जमवारुन्धतर्द्धोति दशसु मासूत्तिष्ठन्वृद्धोति द्वादशसु य एवं वेद पदेन खलु वा एते यन्ति विन्दति खलु वै पदेन यन् तद्वा एतद्वृद्धमयनं तस्मा () देतद्-गोसनि ॥

Pada Paata

द्वादशे । मासि । शृङ्गाणि । प्रेति । अवर्तन्त । श्रद्धयेति श्रत्-धया । वा । अश्रद्धयेत्यश्रत् -

ध्या॒ । वा॒ । ताः॑ । इ॒माः॑ । याः॑ । तू॒पराः॑ । उ॒भय्यः॑ । वाव॑ । ताः॑ । आ॒र्ध्व॒व॒न् । याः॑ ।
 च॒ । शृ॒ङ्गाणि॑ । अ॒स॒न्व॒न् । याः॑ । च॒ । ऊ॒र्ज॒म् । अ॒वा॒रु॒न्ध॒तेत्य॑व - अ॒रु॒न्ध॒त । ऋ॒द्धोति॑ ।
 द॒श॒स्वि॒ति॒ द॒श - सु॑ । मा॒सु॑ । उ॒त्तिष्ठ॑न्नित्यु॒त्-तिष्ठ॑न् । ऋ॒द्धोति॑ । द्वा॒द॒श॒स्वि॒ति॒ द्वा॒द॒श - सु॑ ।
 यः॑ । ए॒वम् । वे॒द॒ । प॒देन॑ । ख॒लु॑ । वै । ए॒ते । य॒न्ति॑ । वि॒न्द॒ति॑ । ख॒लु॑ । वै । प॒देन॑ ।
 य॒न् । त॒त् । वै । ए॒त॒त् । ऋ॒द्ध॒म् । अ॒य॒न॒म् । त॒स्मा॒त् () । ए॒त॒त् । गो॒स॒नी॒ति॒ गो - स॒नि॑ ॥

9 TS 7.5.3.1

TS 7.5.3.1

Samhita Paata

प्र॒थ॒मे मा॒सि॑ पृ॒ष्ठान्यु॑प॒ यन्ति॑ म॒द्ध्य॒म् उ॒प॒ यन्त्यु॒त्त॒म उ॒प॒ यन्ति॑ तदा॑हुर्या॒ वै त्रि॒रेक॑स्या॒हं उ॒प॒सीद॑न्ति
 दु॒हं वै सा॒ऽप॒रा॒भ्यां दो॒हा॑भ्यां दु॒हेऽथ॑ कु॒तः सा धो॑क्ष्य॒ते यां द्वा॒द॒श कृ॒त्वं उ॒प॒सीद॑न्तीति॒ सं॒व॒त्स॒र॑
 स॒पा॒द्यो॒त्त॒मे मा॒सि॑ स॒कृ॒त् पृ॒ष्ठान्यु॑पेयु॒स्तद्-य॒ज॑मा॒ना य॒ज्ञं प॒शू॒न॒व॑ रु॒न्ध॒ते स॒मु॒द्रं वा - []

Pada Paata

प्र॒थ॒मे । मा॒सि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । म॒द्ध्य॒मे । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । उ॒त्त॒म इत्यु॑त् - त॒मे
 । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । त॒त् । आ॒हुः । या॒म् । वै । त्रिः॑ । ए॒क॑स्य । अ॒हं । उ॒प॒सीद॑न्तीत्यु॒प
 - सीद॑न्ति । दु॒हम् । वै । सा॑ । अ॒प॒रा॒भ्याम् । दो॒हा॑भ्याम् । दु॒हे । अथ॑ । कु॒तः । सा॑ ।
 धो॒क्ष्य॒ते । या॒म् । द्वा॒द॒श । कृ॒त्वं । उ॒प॒सीद॑न्तीत्यु॒प - सीद॑न्ति । इति॑ । सं॒व॒त्स॒र॑मिति॒ सं -
 व॒त्स॒र॑म् । स॒पा॒द्येति॑ सं - पा॒द्य॑ । उ॒त्त॒म इत्यु॑त् - त॒मे । मा॒सि॑ । स॒कृ॒त् । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पेति॑

। इ॒युः । तत् । यज॑मानाः । य॒ज्ञम् । प॒शून् । अवे॑ति । रु॒न्ध॒ते । स॒मु॒द्रम् । वै ।

10 TS 7.5.3.2

TS 7.5.3.2

Samhita Paata

ए॒तेन॑वा॒रम॑पा॒रं प्र॑ प्ल॒वन्ते॑ ये सँव॑त्स॒रमु॑प॒यन्ति॑ यद् बृ॒हद्-र॑थन्त॒रे अ॒न्वर्जे॑यु॒र्यथा॑ म॒द्भ्ये॑ स॒मु॒द्रस्य॑
प्ल॒वम॒न्वर्जे॑यु॒स्ता॒दृक् तदनु॑त्स॒र्गं बृ॒हद्-र॑थन्त॒राभ्या॑मि॒त्वा प्र॑ति॒ष्ठां ग॑च्छन्ति॒ सर्वे॑भ्यो॒ वै का॑मे॒भ्यः
स॒न्धिर्दु॑हे॒ तद्-यज॑मानाः॒ सर्वान्॑ का॒मान॑व॒ रुन्ध॑ते ॥

Pada Paata

ए॒ते । अ॒न॒वा॒रम् । अ॒पा॒रम् । प्रे॑ति । प्ल॒वन्ते॑ । ये । सँव॑त्स॒रमि॑ति सं - व॒त्स॒रम् । उ॒प॒यन्ती॑त्यु॒प
- यन्ति॑ । यत् । बृ॒हद्-र॑थन्त॒रे इति॑ बृ॒हत् - र॑थन्त॒रे । अ॒न्वर्जे॑यु॒रित्य॑नु - अ॒र्जेयुः॑ । यथा॑ । म॒द्भ्ये॑
। स॒मु॒द्रस्य॑ । प्ल॒वम् । अ॒न्वर्जे॑यु॒रित्य॑नु - अ॒र्जेयुः॑ । ता॒दृक् । तत् । अ॒नु॒त्स॒र्गमि॑त्यनु॒त् - स॒र्गम्
। बृ॒हद्-र॑थन्त॒राभ्या॑मि॒ति बृ॒हत् - र॑थन्त॒राभ्या॑म् । इ॒त्वा । प्र॑ति॒ष्ठामि॑ति॒ प्रति॑ - स्था॒म् । ग॑च्छन्ति॒
। सर्वे॑भ्यः । वै । का॑मे॒भ्यः । स॒न्धिरि॑ति॒ सं - धिः॑ । दु॑हे । तत् । यज॑मानाः । सर्वान्॑ ।
का॒मान् । अवे॑ति । रु॒न्ध॒ते ॥

11 TS 7.5.4.1

TS 7.5.4.1

Samhita Paata

सुमा॒न्यं ऋचो॑ भवन्ति मनुष्यलो॒को वा ऋचो॑ मनुष्यलो॒कादे॒व न यन्त्य॒न्यद॑न्य॒थ सामं॑ भवति
दे॒वलो॒को वै सामं॑ दे॒वलो॒कादे॒वान्यम॑न्यं मनुष्यलो॒कं प्र॒त्यव॑रोह॒न्तो यन्ति॑ जग॑तीम॒ग्र उप॑ यन्ति॒
जग॑तीं॒ वै छन्दा॑सि प्र॒त्यव॑रोह॒न्त्या-ग्र॑य॒णं ग्रहा॑ बृहत् पृ॒ष्ठानि॑ त्रय॒स्त्रिंश॑स्तोमा॒-स्तस्मा॑-ज्याया॑सं
कनी॑यान् प्र॒त्यव॑रोहति वैश्व॒कर्म॑णो गृह्य॒तेवि॒श्वान्ये॒व तेन॑ कर्मा॑णि यज॑माना॒ अव॑ रुन्ध॒त आ॒दित्यो॒-
]

Pada Paata

सुमा॒न्यः । ऋचः॑ । भ॒वन्ति॑ । म॒नुष्य॒लो॒क इति॑ मनुष्य - लो॒कः । वै । ऋचः॑ । म॒नुष्य॒लो॒कादि॑तिं
मनुष्य - लो॒कात् । ए॒व । न । य॒न्ति॑ । अ॒न्यद॑न्य॒दित्य॑न्यत् - अ॒न्यत् । सामं॑ । भ॒वति॑
। दे॒वलो॒क इति॑ दे॒व - लो॒कः । वै । सामं॑ । दे॒वलो॒कादि॑तिं दे॒व - लो॒कात् । ए॒व ।
अ॒न्यम॑न्य॒मित्य॑न्यं - अ॒न्यम् । म॒नुष्य॒लो॒कमि॑ति मनुष्य - लो॒कम् । प्र॒त्यव॑रोह॒न्त इति॑ प्रति -
अ॒व॒रोह॑न्तः । य॒न्ति॑ । जग॑तीम् । अ॒ग्रे । उपे॑ति । य॒न्ति॑ । जग॑तीम् । वै । छन्दा॑सि ।
प्र॒त्यव॑रोह॒न्तीति॑ प्रति - अ॒व॒रोह॑न्ति । आ॒ग्र॒य॒णम् । ग्रहाः॑ । बृहत् । पृ॒ष्ठानि॑ । त्रय॒स्त्रिंश॑मि॒तिं
त्रयः॑ - त्रिंश॑म् । स्तोमाः॑ । तस्मा॑त् । ज्याया॑सम् । कनी॑यान् । प्र॒त्यव॑रोह॒तीति॑ प्रति -
अ॒व॒रोह॑ति । वैश्व॒कर्म॑ण इति॑ वैश्व - कर्म॑णः । गृह्य॒ते । वि॒श्वानि॑ । ए॒व । तेन॑ । कर्मा॑णि ।
यज॑मानाः । अ॒वेति॑ । रुन्ध॒ते । आ॒दित्यः॑ ।

12 TS 7.5.4.2

TS 7.5.4.2

Samhita Paata

गृह्यते इयं वा अदिति॑रस्यामे॒व प्रति॑ तिष्ठन्त्यन्योऽन्यो गृह्यते मिथु॑न॒त्वाय॑ प्रजा॑त्या अवान्तरं॑ वै
दशरा॑त्रेण प्रजाप॑तिः प्रजा असृ॑जत् यद्-दशरा॑त्रो भव॑ति प्रजा ए॒व तद्-यज॑मानाः सृजन्त ए॒ताम् ह
वा उ॒दुङ्कः॑ शौल्बा॒यनः॑ स॒त्रस्य॑र्द्धिमुवाच॑ यद्-दशरा॑त्रो यद्-दशरा॑त्रो भव॑ति स॒त्रस्य॑र्द्ध्या अथो॑ यदे॒व
पूर्वेष्व॑हस्सु विलो॑म क्रियते॑ तस्यै॒वै ()-षा शान्तिः॑ ॥

Pada Paata

गृह्य॑ते । इय॑म् । वै । अदि॑तिः । अ॒स्याम् । ए॒व । प्रती॑ति । तिष्ठ॑न्ति । अ॒न्यो॒न्य इत्य॑न्यः
- अ॒न्यः । गृह्य॑ते इति॑ । मिथु॑न॒त्वायेति॑ मिथुन - त्वाय॑ । प्रजा॑त्या इति॑ प्र - जा॒त्यै ।
अ॒वा॒न्तर॑मित्य॑व - अ॒न्तर॑म् । वै । द॒शरा॑त्रेणेति॑ दश - रा॒त्रेण॑ । प्रजाप॑तिरिति॑ प्रजा - प॒तिः
। प्रजा॑ इति॑ प्र - जाः । असृ॑जत् । यत् । द॒शरा॑त्र इति॑ दश - रा॒त्रः । भव॑ति । प्रजा॑
इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानाः । सृज॑न्ते । ए॒ताम् । ह । वै । उ॒दुङ्कः॑ ।
शौल्बा॒यनः॑ । स॒त्रस्य॑ । ऋर्द्धि॑म् । उ॒वाच॑ । यत् । द॒शरा॑त्र इति॑ दश - रा॒त्रः । यत् ।
द॒शरा॑त्र इति॑ दश - रा॒त्रः । भव॑ति । स॒त्रस्य॑ । ऋर्द्ध्यै॑ । अथो॑ इति॑ । यत् । ए॒व । पूर्वेषु॑
। अह॑स्स्वित्य॑हः - सु । विलो॑मेति॑ वि - लो॒म् । क्रिय॑ते । तस्य॑ । ए॒व () । ए॒षा । शान्तिः॑ ॥

13 TS 7.5.5.1

TS 7.5.5.1

Samhita Paata

यदि सोमौ सःसुतौ स्यातां महति रात्रियै प्रातरनुवाक-मुपाकुर्यात् पूर्वो वाचं पूर्वो देवताः पूर्वः
छन्दांसि वृद्धे वृषण्वतीं प्रतिपदं कुर्यात् प्रातस्सवनादेवैषामिन्द्रं वृद्धे ऽथो खल्वाहुःसवनमुखे-
सवनमुखे कार्येति सवनमुखात् सवनमुखा-देवैषामिन्द्रं वृद्धे संवेशायोपवेशाय गायत्रियास्त्रिष्टुभो
जगत्या अनुष्टुभः पङ्क्त्या अभिभूत्यै स्वाहा छन्दांसि वै संवेश उपवेशः छन्दोभिरेवैषां- []

Pada Paata

यदि । सोमौ । सःसुतौविति सं - सुतौ । स्याताम् । महति । रात्रियै । प्रातरनुवाकमिति
प्रातः - अनुवाकम् । उपाकुर्यादित्युप - आकुर्यात् । पूर्वः । वाचम् । पूर्वः । देवताः ।
पूर्वः । छन्दांसि । वृद्धे । वृषण्वतीमिति वृषण् - वतीम् । प्रतिपदमिति प्रति - पदम् ।
कुर्यात् । प्रातस्सवनादिति प्रातः-सवनात् । एव । एषाम् । इन्द्रम् । वृद्धे । अथो इति
। खलु । आहुः । सवनमुखेसवनमुख इति सवनमुखे - सवनमुखे । कार्या । इति ।
सवनमुखात्सवनमुखादिति सवनमुखात् - सवनमुखात् । एव । एषाम् । इन्द्रम् । वृद्धे ।
संवेशायेति सं - वेशाय । उपवेशायेत्युप - वेशाय । गायत्रियाः । त्रिष्टुभः । जगत्याः ।
अनुष्टुभ इत्यनु - स्तुभः । पङ्क्त्याः । अभिभूत्या इत्यभि - भूत्यै । स्वाहा । छन्दांसि । वै
। संवेश इति सं - वेशः । उपवेश इत्युप - वेशः । छन्दोभिरिति छन्दः - भिः । एव । एषाम् ।

14 TS 7.5.5.2

TS 7.5.5.2

Samhita Paata

छन्दा॑सि वृ॒द्धे स॒जनी॑यः॒ शस्यं॑ वि॒हव्यः॑ शस्यं॑म॒गस्त्य॑स्य कया॑शुभीयः॒ शस्यं॑मे॒ताव॑द्वा अ॒स्ति
याव॑दे॒तद्-याव॑दे॒वास्ति॑ तदे॒षाँ वृ॒द्धे यदि॑ प्रा॒तस्स॑वने क॒लशो॑ दी॒र्येत॑ वैष्ण॒वीषु॑ शि॒पिवि॑ष्ट॒वती॑षु स्तु॒वीर॑न् यद्वै
य॒ज्ञस्या॑-ति॒रिच्य॑ते विष्णुं॑ तच्छि॑पि॒विष्टम॑भ्यति॑ रिच्यते॒ तद्विष्णुः॑ शि॒पिवि॑ष्टोऽति॑रिक्त ए॒वाति॑रिक्तं दधा॒त्यथो॑
अति॑रिक्तेनै॒वा-ति॑रिक्तमा॒त्वाऽव॑ () रुन्ध॑ते यदि॑ म॒द्ध्यन्दि॑ने दी॒र्येत॑ वष॒ट्कार॑नि॒धनः॑ सामं॑ कुर्युर्वष॒ट्कारो॑
वै य॒ज्ञस्य॑ प्र॒तिष्ठा॑ प्र॒तिष्ठामे॒वैन॑द्-गम॑यन्ति॒ यदि॑ तृतीय॑स॒वने॑ ए॒तदे॒व ॥

Pada Paata

छन्दा॑सि । वृ॒द्धे । स॒जनी॑यमि॒ति स - ज॒नीय॑म् । शस्य॑म् । वि॒हव्य॑मि॒ति वि - ह॒व्यम् ।
शस्य॑म् । अ॒गस्त्य॑स्य । क॒याशु॑भीयमि॒ति क॒या-शु॑भीय॑म् । शस्य॑म् । ए॒ताव॑त् । वै । अ॒स्ति
। याव॑त् । ए॒तत् । याव॑त् । ए॒व । अ॒स्ति । तत् । ए॒षाम् । वृ॒द्धे । यदि॑ । प्रा॒तस्स॑व॒न
इति॑ प्रा॒तः - स॒वने॑ । क॒लशः॑ । दी॒र्येत॑ । वैष्ण॒वीषु॑ । शि॒पिवि॑ष्ट॒वती॑ष्वि॒ति शि॒पिवि॑ष्ट - व॒तीषु॑
। स्तु॒वीर॑न् । यत् । वै । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒तिरि॑च्य॒त इत्य॑ति - रिच्य॑ते । विष्णु॑म् । तत् ।
शि॒पिवि॑ष्टमि॒ति शि॒पि - वि॑ष्टम् । अ॒भि । अ॒तीति॑ । रिच्य॑ते । तत् । विष्णुः॑ । शि॒पिवि॑ष्ट इति॑
शि॒पि - वि॑ष्टः । अति॑रिक्त इत्य॒ति- रि॑क्ते । ए॒व । अति॑रिक्तमि॒त्यति॑ - रि॒क्तम् । दधा॒ति । अथो॑
इति॑ । अति॑रिक्तेनेत्य॒ति - रि॑क्तेन । ए॒व । अति॑रिक्तमि॒त्यति॑ - रि॒क्तम् । आ॒त्वा । अवे॑ति ()
। रुन्ध॑ते । यदि॑ । म॒द्ध्यन्दि॑ने । दी॒र्येत॑ । वष॒ट्कार॑नि॒धनमि॒ति वष॒ट्कार - नि॒धनम् । सामं॑ ।
कुर्युः॑ । वष॒ट्कार इति॑ वषट् - का॒रः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । प्र॒तिष्ठेति॑ प्र॒ति - स्था॑ । प्र॒तिष्ठामि॒ति प्र॒ति
- स्था॑म् । ए॒व । ए॒नत् । ग॒मय॑न्ति । यदि॑ । तृतीय॑स॒वने॑ इति॑ तृतीय - स॒वने॑ । ए॒तत् । ए॒व ॥

15 TS 7.5.6.1

TS 7.5.6.1

Samhita Paata

षडुहैर्मासान्त्थ सृपांघाहरुथ सृजन्ति षडुहैर्हि मासान्त्थ सृपश्यन्त्य-र्द्धमासैर्मासान्त्थ सृपांघाहरुथ
 सृजन्त्य-र्द्धमासैर्हि मासान्त्थ सृपश्यन्त्यमावास्थ्यया मासान्त्थ सृपांघाहरुथ सृजन्त्यमावास्थ्यया हि
 मासान्त्थ सृपश्यन्ति पौर्णमास्या मासान्त्थ सृपांघाहरुथ सृजन्ति पौर्णमास्या हि मासान्त्थ सृपश्यन्ति
 यो वै पूर्ण आसिञ्चति परा स सिञ्चति यः पूर्णादुदचति - []

Pada Paata

षडुहैरिति षट् - अहैः । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति ।
 षडुहैरिति षट् - अहैः । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति सं - पश्यन्ति । अर्द्धमासैरित्यर्द्ध -
 मासैः । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति । अर्द्धमासैरित्यर्द्ध -
 मासैः । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति सं - पश्यन्ति । अमावास्थ्ययेत्यमा - वास्थ्यया । मासान्
 । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति । अमावास्थ्ययेत्यमा - वास्थ्यया । हि ।
 मासान् । सृपश्यन्तीति सं-पश्यन्ति । पौर्णमास्येति पौर्ण-मास्या । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं
 । अहः । उदिति । सृजन्ति । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति
 सं - पश्यन्ति । यः । वै । पूर्णे । आसिञ्चतीत्यां - सिञ्चति । परेति । सः । सिञ्चति । यः
 । पूर्णात् । उदचतीत्युत् - अचति ।

16 TS 7.5.6.2

TS 7.5.6.2

Samhita Paata

प्राणमस्मिन्स दधाति यत् पौर्णमास्या मासान्त् सपांद्याहरुथ सृजन्ति सँवत्सरायैव तत् प्राणं
दधति तदनु सत्रिणः प्राणन्ति यदहर्नोत्-सृजेयुर्यथा दतिरुपनद्धो विपतत्येवः सँवत्सरो वि पतेदार्ति-
माच्छेयुर्यत् पौर्णमास्या मासान्त्-सपांद्याहरुथ सृजन्ति सँवत्सरायैव तदुदानं दधति तदनु सत्रिण
उ - []

Pada Paata

प्राणमिति प्र - अनम् । अस्मिन् । सः । दधाति । यत् । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या ।
मासान् । सपांद्येति सं - पाद्यं । अहः । उत्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । सँवत्सरायेति सं-वत्सरायं
। एव । तत् । प्राणमिति प्र - अनम् । दधति । तत् । अन्विति । सत्रिणः । प्रेति ।
अनन्ति । यत् । अहः । न । उत्सृजेयुरित्युत्-सृजेयुः । यथा । दतिः । उपनद्ध इत्युप -
नद्धः । विपततीति वि - पतति । एवम् । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । वीति । पतेत् ।
आर्तिम् । एति । ऋच्छेयुः । यत् । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या । मासान् । सपांद्येति सं
- पाद्यं । अहः । उत्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । सँवत्सरायेति सं - वत्सरायं । एव । तत् ।
उदानमित्युत् - अनम् । दधति । तत् । अन्विति । सत्रिणः । उदिति ।

17 TS 7.5.6.3

TS 7.5.6.3

Samhita Paata

दे॒नन्ति॒ नाऽऽ*र्ति॑माच्छ॒न्ति पू॒र्णमा॑से॒ वै दे॒वाना॑ः सु॒तो यत् पौ॑र्णमा॒स्या मासा॑न्थ-स॒पांघा॑ह॒रुथ॑ सृ॒जन्ति॑
दे॒वाना॑मे॒व तद्-य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञं प्र॒त्यव॑रोहन्ति॒ वि वा ए॒तद्-य॒ज्ञं छि॑न्दन्ति॒ यथ॑ ष॒डह॑स॒न्तं तं॑ सं॒तम॑थाह॒रुथ॑
सृ॒जन्ति॑ प्रा॒जाप॒त्यं प॒शुमा॑ ल॒भन्ते॑ प्र॒जाप॑तिः॒ सर्वा॑ दे॒वता॑ दे॒वता॑भिरे॒व य॒ज्ञः सं त॑न्वन्ति॒ यन्ति॒ वा
ए॒ते स॑र्व॒नाद्ये॑ऽहं -[]

Pada Paata

अ॒न॒न्ति । न । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒न्ति । पू॒र्णमा॑स इति पू॒र्ण - मा॒से । वै । दे॒वाना॑म्
। सु॒तः । यत् । पौ॑र्णमा॒स्येति॑ पौ॒र्ण - मा॒स्या । मासा॑न् । स॒पांघेति॑ सं - पा॒घं । अ॒हः ।
उ॒थ्सृ॒जन्तीत्य॑त् - सृ॒जन्ति॑ । दे॒वाना॑म् । ए॒व । तत् । य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञम् । प्र॒त्यव॑रोह॒न्तीति॑ प्रति
- अ॒व॑रोहन्ति । वी॒ति । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञम् । छि॑न्दन्ति । यत् । ष॒डह॑स॒न्तं तमि॑ति॒ ष॒डह॑ -
स॒न्तं तम् । स॒न्तम् । अथ॑ । अ॒हः । उ॒थ्सृ॒जन्तीत्यु॑त् - सृ॒जन्ति॑ । प्रा॒जाप॒त्यमि॑ति॒ प्रा॒जा-प॒त्यम्
। प॒शुम् । ए॒ति । ल॒भन्ते॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा-प॒तिः । सर्वा॑ः । दे॒वता॑ः । दे॒वता॑भिः । ए॒व
। य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । त॒न्वन्ति॑ । यन्ति॑ । वै । ए॒ते । स॑र्व॒नात् । ये । अ॒हः ।

18 TS 7.5.6.4

TS 7.5.6.4

Samhita Paata

-रुथ् सृजन्ति तुरीयं खलु वा एतथ् सवनं यथ् सानाय्यं यथ् सानाय्यं भवति तेनैव सवनान्न यन्ति समुपहूय भक्षयन्त्येतथ्- सोमपीथा ह्येतरहिं यथायतनं वा एतेषां सवनभाजो देवता गच्छन्ति येऽहरुथ् सृजन्त्यनुसवनं पुरोडाशान् निर्वपन्ति यथायतनादेव सवनभाजो देवता अव रुन्धते ऽष्टाकपालान् प्रातस्सवन एकादशकपालान् माद्व्यन्दिने सवने द्वादशकपालां-स्तृतीयसवने छन्दांस्येवाऽऽ*प्वा () -ऽव रुन्धते वैश्वदेवं चरुं तृतीयसवने निर्वपन्ति वैश्वदेवं वै तृतीयसवनं तेनैव तृतीयसवनान्न यन्ति ॥

Pada Paata

उथ्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । तुरीयम् । खलु । वै । एतत् । सवनम् । यत् । सान्नाय्यमिति सां-नाय्यम् । यत् । सान्नाय्यमिति सां-नाय्यम् । भवति । तेन । एव । सवनात् । न । यन्ति । समुपहूयेति सं - उपहूय । भक्षयन्ति । एतथ्सोमपीथा इत्येतत् - सोमपीथाः । हि । एतरहिं । यथायतनमिति यथा - अयतनम् । वै । एतेषाम् । सवनभाज इति सवन - भाजः । देवताः । गच्छन्ति । ये । अहः । उथ्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । अनुसवनमित्यनु - सवनम् । पुरोडाशान् । निरिति । वपन्ति । यथायतनादिति यथा - आयतनात् । एव । सवनभाज इति सवन - भाजः । देवताः । अवेति । रुन्धते । अष्टाकपालानित्यष्टा - कपालान् । प्रातस्सवन इति प्रातः - सवने । एकादशकपालानित्येकादश - कपालान् । माद्व्यन्दिने । सवने । द्वादशकपालानिति द्वादश - कपालान् । तृतीयसवन इति तृतीय - सवने । छन्दांसि । एव । आप्वा () । अवेति । रुन्धते । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवम् । चरुम् । तृतीयसवन इति

तृतीय-सुवने । निरिति । वृणन्ति । वैश्वदेवमिति वैश्व - देवम् । वै । तृतीयसुवनमिति तृतीय - सुवनम् । तेन । एव । तृतीयसुवनादिति तृतीय - सुवनात् । न । यन्ति ॥

19 TS 7.5.7.1

TS 7.5.7.1

Samhita Paata

उथ्सृज्या(3)नोथ्सृज्या(3)मिति मीमांसन्ते ब्रह्मवादिनस्तद्वाहुर्धु सृज्यमेवेत्यमावास्यायां च पौर्णमास्यां चोथ्सृज्यमित्याहुरेते हि यज्ञं वहत इति ते त्वाव नोथ्सृज्ये इत्याहुये अवान्तरं यज्ञं भेजाते इति या प्रथमा व्यष्टका तस्यामुथ्सृज्यमित्याहुरेष वै मासो विशर इति नाऽऽदिष्ट - []

Pada Paata

उथ्सृज्या(3)मित्युत् - सृज्या(3)म् । न । उथ्सृज्या(3)मित्युत् - सृज्या(3)म् । इति । मीमांसन्ते । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । तत् । उ । आहुः । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम् । एव । इति । अमावास्यायामित्यमा - वास्यायाम् । च । पौर्णमास्यामिति पौर्ण - मास्याम् । च । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम् । इति । आहुः । एते इति । हि । यज्ञम् । वहतः । इति । ते इति । तु । वाव । न । उथ्सृज्ये इत्युत् - सृज्ये । इति । आहुः । ये इति । अवान्तरमित्यव - अन्तरम् । यज्ञम् । भेजाते इति । इति । या । प्रथमा । व्यष्टकेति वि - अष्टका । तस्याम् । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम् । इति । आहुः । एषः । वै । मासः । विशर इति वि - शरः । इति । न । आदिष्टमित्या - दिष्टम् ।

20 TS 7.5.7.2

TS 7.5.7.2

Samhita Paata

-मु॒थ्सृ॒जेयु॒र्यदादि॑ष्ट-मु॒थ्सृ॒जेयु॒र्यादृ॑शे पुनः॑ पर्या॒प्ला॒वे म॒द्भ्ये ष॒ड॒हस्य॑ स॒प॒द्ये॒त ष॒ड॒हैर्मा॑सा॒न्थ स॒पां॒द्य
यथ॑ स॒प्त॒म- म॒ह॒स्तस्मि॑न्नु॒थ सृ॒जेयु॒-स्तद॒ग्रये॑ वसु॑मते पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेयु॒रैन्द्रं॑ दधीन्द्रा॑य
म॒रु॒त्व॑ते पु॒रो॒डाश॑मेका॒दश॑कपालं॒ वैश्व॑दे॒वं द्वा॒द॒श॑कपालम॒ग्रेवै॑ वसु॑मतः प्रा॒तस्स॑व॒नं यद॒ग्रये॑ वसु॑मते
पु॒रो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑प॒न्ति दे॒वता॑मे॒व तद्-भा॒गिनी॑ कुर्व॒न्ति - []

Pada Paata

उदि॑ति । सृ॒जेयुः॑ । यत् । आदि॑ष्टमित्या - दिष्टम् । उ॒थ्सृ॒जेयु॒रित्यु॑त् - सृ॒जेयुः॑ । यादृ॑शे । पुनः॑
। पर्या॒प्ला॒व इति॑ परि - आ॒प्ला॒वे । म॒द्भ्ये । ष॒ड॒हस्येति॑ षट् - अ॒हस्य॑ । स॒प॒द्ये॒तेति॑ सं - प॒द्ये॒त ।
ष॒ड॒हैरिति॑ षट् - अ॒हैः । मा॒सान् । स॒पां॒द्येति॑ सं - पा॒द्यं । यत् । स॒प्त॒मम् । अ॒हः । तस्मि॑न् ।
उदि॑ति । सृ॒जेयुः॑ । तत् । अ॒ग्रये॑ । वसु॑मत इति॑ वसु॑ - म॒ते । पु॒रो॒डाश॑म् । अ॒ष्टाक॑पालमि॒त्य॒ष्टा
- क॒पाल॑म् । निरि॑तिः । व॒पेयुः॑ । ऐ॒न्द्रम् । दधि॑ । इन्द्रा॑य । म॒रु॒त्व॑ते । पु॒रो॒डाश॑म् ।
एका॑दशकपालमित्येका॒दश - क॒पाल॑म् । वैश्व॑दे॒वमिति॑ वैश्व॑-दे॒वम् । द्वा॒द॒श॑कपालमिति॑ द्वा॒द॒श -
क॒पाल॑म् । अ॒ग्रेः । वै । वसु॑मत इति॑ वसु॑ - म॒तः । प्रा॒तस्स॑व॒नमिति॑ प्रा॒तः - स॒व॒नम् । यत्
। अ॒ग्रये॑ । वसु॑मत इति॑ वसु॑-म॒ते । पु॒रो॒डाश॑म् । अ॒ष्टाक॑पालमि॒त्य॒ष्टा - क॒पाल॑म् । निर्व॑प॒न्तीति॑
निः - व॒प॒न्ति । दे॒वता॑म् । ए॒व । तत् । भा॒गिनी॑म् । कुर्व॒न्ति ।

21 TS 7.5.7.3

TS 7.5.7.3

Samhita Paata

सर्वनमष्टाभिरुपं यन्ति यद्वैन्द्रं दधि भवतीन्द्रमेव तद्-भागधेयान्न च्यावयन्तीन्द्रस्य वै मरुत्वतो
माद्वयन्दिनः सर्वनं यदिन्द्राय मरुत्वते पुरोडाशमेकादशकपालं निर्वपन्ति देवतामेव तद्-भागिनीं
कुर्वन्ति सर्वनमेकादशभिरुपं यन्ति विश्वेषां वै देवानामृभुमतां तृतीयसर्वनयद्-वैश्वदेवं द्वादशकपालं
निर्वपन्ति देवता एव तद्-भागिनीः कुर्वन्ति सर्वनं द्वादशभिः - []

Pada Paata

सर्वनम् । अष्टाभिः । उपेति । यन्ति । यत् । ऐन्द्रम् । दधि । भवति । इन्द्रम् । एव । तत्
। भागधेयादिति भाग-धेयात् । न । च्यावयन्ति । इन्द्रस्य । वै । मरुत्वतः । माद्वयन्दिनम्
। सर्वनम् । यत् । इन्द्राय । मरुत्वते । पुरोडाशम् । एकादशकपालमित्येकादश - कपालम्
। निर्वपन्तीति निः-वपन्ति । देवताम् । एव । तत् । भागिनीम् । कुर्वन्ति । सर्वनम् ।
एकादशभिरित्येकादश - भिः । उपेति । यन्ति । विश्वेषाम् । वै । देवानाम् । ऋभुमतामित्यृभु
- मताम् । तृतीयसर्वनमिति तृतीय-सर्वनम् । यत् । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवम् । द्वादशकपालमिति
द्वादश - कपालम् । निर्वपन्तीति निः - वपन्ति । देवताः । एव । तत् । भागिनीः । कुर्वन्ति
। सर्वनम् । द्वादशभिरिति द्वादश - भिः ।

22 TS 7.5.7.4

TS 7.5.7.4

Samhita Paata

-रुपं यन्ति प्राजापत्यं पशुमा लभन्ते यज्ञो वै प्रजापति-यज्ञस्या-ननुसर्गायाभिवर्त इतः षण्मासो ब्रह्मसामं भवति ब्रह्म वा अभिवर्तो ब्रह्मणैव तथ सुवर्गं लोक-मभिवर्तयन्तो यन्ति प्रतिकूलमिव हीतः सुवर्गो लोक इन्द्र क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा । शिक्षां नो अस्मिन् पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहीत्य ()-मुत आयताः षण्मासो ब्रह्मसामं भवत्ययं वै लोको ज्योतिः प्रजा ज्योतिरिममेव तल्लोकं पश्यन्तोऽभिवदन्त आ यन्ति ॥

Pada Paata

उपेति । यन्ति । प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । पशुम् । एति । लभन्ते । यज्ञः । वै । प्रजापतिरिति प्राजा - पतिः । यज्ञस्य । अननुसर्गायेत्यननु - सर्गाय । अभिवर्त इत्यभि - वर्तः । इतः । षट् । मासः । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म - सामम् । भवति । ब्रह्म । वै । अभिवर्त इत्यभि - वर्तः । ब्रह्मणा । एव । तत् । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभिवर्तयन्त इत्यभि - वर्तयन्तः । यन्ति । प्रतिकूलमिति प्रति - कूलम् । इव । हि । इतः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । इन्द्र । क्रतुम् । नः । एति । भर । पिता । पुत्रेभ्यः । यथा ॥ शिक्षां । नः । अस्मिन् । पुरुहूतेति पुरु - हूत । यामनि । जीवाः । ज्योतिः । अशीमहि । इति () । अमुतः । आयतामित्यां - यताम् । षट् । मासः । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म-सामम् । भवति । अयम् । वै । लोकः । ज्योतिः । प्रजेति प्र-जा । ज्योतिः । इमम् । एव । तत् । लोकम् । पश्यन्तः । अभिवदन्तइत्यभि - वदन्तः । एति । यन्ति ॥

23 TS 7.5.8.1

TS 7.5.8.1

Samhita Paata

देवानां॑ वा अन्तं॑ जग्मुषा॑मिन्द्रि॒यं वी॒र्य॑-मपा॑क्रामत् तत् क्रो॒शेनावा॑रुन्धत् तत् क्रो॒शस्य॑ क्रो॒शत्वं यत्॑
क्रो॒शेन॑ चात्वा॑लस्यान्ते॑ स्तुव॑न्ति य॒ज्ञस्यै॑वान्तं॑ ग॒त्वेन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मव॑ रुन्धते स॒त्रस्य॑द्ध्या ऽऽह॒वनी॑यस्यान्ते॑
स्तुव॑न्त्य॒ग्नि-मे॒वोप॑द्-दृष्टा॑रं कृ॒त्वर्द्धि॑मुप॑ यन्ति प्र॒जाप॑तेर॒हृद॑येन ह॒विर्द्धाने॑ऽन्तः स्तुव॑न्ति प्रे॒माणं॑मे॒वास्य॑
गच्छ॑न्ति श्लो॒केन॑ पु॒रस्ता॑त् सद॑सः - []

Pada Paata

दे॒वाना॑म् । वै । अन्तं॑म् । जग्मु॑षा॑म् । इन्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । अपे॑ति । अ॒क्राम॑त् । तत् ।
क्रो॒शेन॑ । अवे॑ति । अ॒रुन्ध॑त् । तत् । क्रो॒शस्य॑ । क्रो॒शत्व॑मिति क्रो॒श - त्वम् । यत् ।
क्रो॒शेन॑ । चात्वा॑लस्य । अन्ते॑ । स्तुव॑न्ति । य॒ज्ञस्य॑ । ए॒व । अन्तं॑म् । ग॒त्वा । इन्द्रि॒यम्
। वी॒र्य॑म् । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । स॒त्रस्य॑द्ध्या । आ॒ह॒वनी॑यस्येत्या॑ - ह॒वनी॑यस्य । अन्ते॑ ।
स्तुव॑न्ति । अ॒ग्निम् । ए॒व । उ॒प॒द्रष्टा॑रमित्यु॑प - द्रष्टा॑रम् । कृ॒त्वा । ऋ॒द्धि॑म् । उपे॑ति । य॒न्ति
। प्र॒जाप॑तेर॒हृद॑येन । ह॒विर्द्धाने॑ इति॑ ह॒विः - धाने॑ । अन्तः॑ । स्तुव॑न्ति । प्रे॒माणं॑म् । ए॒व ।
अ॒स्य । गच्छ॑न्ति । श्लो॒केन॑ । पु॒रस्ता॑त् । सद॑सः ।

24 TS 7.5.8.2

TS 7.5.8.2

Samhita Paata

स्तुवन्त्यनु॑श्लोकेन प॒श्चाद्-य॒ज्ञस्यै॑वान्तं॑ ग॒त्वा श्लो॑क॒भाजो॑ भवन्ति न॒वभि॑-र॒द्धर्यु॑रुद्-गा॒यति॑ न॒व वै पुरु॑षे
प्रा॒णाः प्रा॒णाने॒व यज॑मानेषु दधाति॑ सर्वा॑ ऐ॒न्द्रियो॑ भवन्ति प्रा॒णेष्वे॒वेन्द्रि॑यं द॒ध्-त्यप्र॑ति॒हताभि॑रुद्-
गा॒यति॑ तस्मा॒त् पुरु॑षः सर्वा॑ण्य॒न्यानि॑ शी॒र्ष्णोऽङ्गानि॑ प्रत्य॑चति॒ शिर॑ ए॒व न पञ्च॑दश॒रथ॑न्तरं
भ॑वतीन्द्रि॒यमे॒वाव॑ रुन्धते सप्त॑दशं-[]

Pada Paata

स्तु॒वन्ति॑ । अनु॑श्लोकेनेत्यनु॑ - श्लो॒केन॑ । प॒श्चात् । य॒ज्ञस्य॑ । ए॒व । अन्त॑म् । ग॒त्वा । श्लो॑क॒भाज॑
इति॑ श्लोक - भाजः॑ । भ॒वन्ति॑ । न॒वभि॑रिति॑ न॒व - भिः॑ । अ॒द्धर्युः॑ । उदि॑ति । गा॒यति॑ ।
न॒व । वै । पुरु॑षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । प्रा॒णानिति॑ प्र - अ॒नान् । ए॒व । यज॑मानेषु ।
द॒धाति॑ । सर्वाः॑ । ऐ॒न्द्रियः॑ । भ॒वन्ति॑ । प्रा॒णेष्विति॑ प्र - अ॒नेषु॑ । ए॒व । इन्द्रि॑यम् । द॒धति॑ ।
अप्र॑ति॒हताभि॑रित्यप्र॑ति - ह॒ताभिः॑ । उदि॑ति । गा॒यति॑ । तस्मा॑त् । पुरु॑षः । सर्वा॑णि । अ॒न्यानि॑
। शी॒र्ष्णः । अ॒ङ्गानि॑ । प्रती॑ति । अ॒चति॑ । शिरः॑ । ए॒व । न । पञ्च॑दशमिति॑ पञ्च - द॒शम्
। रथ॑न्तरमिति॑ रथं-त॒रम् । भ॒वति॑ । इन्द्रि॑यम् । ए॒व । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । सप्त॑दशमिति॑ सप्त
- द॒शम् ।

25 TS 7.5.8.3

TS 7.5.8.3

Samhita Paata

बृह-दुन्नाद्यस्यावरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायन्त एकविंशं भद्रं द्विपदासु प्रतिष्ठित्यै पत्नय उप गायन्ति
मिथुनत्वाय प्रजात्यै प्रजापतिः प्रजा असृजत् सोऽकामयत्ताऽऽसामहं राज्यं परीयामिति तासां
राजनेनैव राज्यं पर्येत तद्-राजनस्य राजनत्वं यद्-राजनं भवति प्रजानामेव तद्-यजमाना राज्यं परि
यन्ति पञ्चविंशं भवति प्रजापते - []

Pada Paata

बृहत् । अन्नाद्यस्येत्यन्न - अद्यस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । अथो इति । प्रैति । एव
। तेन । जायन्ते । एकविंशमित्येक - विंशम् । भद्रम् । द्विपदास्विति द्वि - पदासु ।
प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । पत्नयः । उपेति । गायन्ति । मिथुनत्वायेति मिथुन - त्वायं
। प्रजात्या इति प्र - जात्यै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत्
। सः । अकामयत् । आसाम् । अहम् । राज्यम् । परीति । इयाम् । इति । तासाम्
। राजनेन । एव । राज्यम् । परीति । ऐत् । तत् । राजनस्य । राजनत्वमिति राजन -
त्वम् । यत् । राजनम् । भवति । प्रजानामिति प्र - जानाम् । एव । तत् । यजमानाः ।
राज्यम् । परीति । यन्ति । पञ्चविंशमिति पञ्च - विंशम् । भवति । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः ।

26 TS 7.5.8.4

TS 7.5.8.4

Samhita Paata

-रा॒स्यै॑ प॒ञ्चभि॑-स्तिष्ठ॑न्तः स्तुव॑न्ति दे॒वल॑ल॒ोकमे॒वाभि॑ ज॒यन्ति॑ प॒ञ्चभि॑रासी॒ना म॑नुष्यल॒ोकमे॒वाभि॑ ज॒यन्ति॑
द॒श संप॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑ वि॒राड् वि॒राजे॑वा-न्नाद्य॒मव॑ रुन्धते पञ्च॒धा वि॑निषद्यं स्तुव॑न्ति पञ्च
दि॒शो दि॒क्षवे॑व प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्त्येकै॒कया॑ऽस्तु॒तया॑ स॒माय॑न्ति दिग्भ्य ए॒वान्नाद्य॑ सं भ॑रन्ति ताभि॑-रु॒द्रातो॑द्-
गा॒यति॑ दिग्भ्य ए॒वान्नाद्य॑- []

Pada Paata

आ॒स्यै॑ । प॒ञ्चभि॑रिति प॒ञ्च - भिः । तिष्ठ॑न्तः । स्तुव॑न्ति । दे॒वल॑ल॒ोकमि॑ति दे॒व - ल॑ोकम् । ए॒व ।
अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । प॒ञ्चभि॑रिति प॒ञ्च - भिः । आसी॑नाः । म॒नुष्य॑ल॒ोकमि॑ति म॒नुष्य॑ - ल॒ोकम् ।
ए॒व । अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । द॒श । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । द॒शाक्ष॑रेति द॒श - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑
वि - राट् । अन्न॑म् । वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राजे॑ति वि - राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न
-अद्य॑म् । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । प॒ञ्चधे॑ति पञ्च - धा । वि॒निषद्ये॑ति वि - निषद्यं । स्तुव॑न्ति ।
पञ्च॑ । दि॒शः । दि॒क्षु । ए॒व । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑न्ति । एकै॒कये॑त्येक॒या - एक॒या । अस्तु॑तया
। स॒माय॑न्तीति सं - आ॒यन्ति॑ । दिग्भ्य॑ इति दिक् - भ्यः । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न - अद्य॑म् ।
स॒मिति॑ । भ॑रन्ति । ताभिः॑ । उ॒द्राते॑त्युत् - गा॒ता । उ॒दिति॑ । गा॒यति॑ । दिग्भ्य॑ इति दिक् -
भ्यः । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न - अद्य॑म् ।

27 TS 7.5.8.5

TS 7.5.8.5

Samhita Paata

संभृत्य तेजं आत्मन् दधते तस्मादेकः प्राणः सर्वाण्यङ्गान्यवत्यथो यथा सुपर्ण उत्पतिष्यञ्छिरं उत्तमं कुरुते एवमेव तद्-यजमानाः प्रजानामुत्तमा भवन्त्यासन्दी-मुद्राता ऽऽरोहति साम्राज्यमेव गच्छन्ति प्लेङ्गं होता नाकस्यैव पृष्ठं रोहन्ति कूर्चावद्धर्यु-ब्रह्मस्यैव विष्टपं गच्छन्त्येतावन्तो वै देवल्लोकास्तेष्वेव यथापूर्वं प्रति () तिष्ठन्त्यथो आक्रमणमेव तत् सेतुं यजमानाः कुर्वते सुवर्गस्य लोकस्य समष्ट्यै ॥

Pada Paata

संभृत्येति सं - भृत्यं । तेजः । आत्मन् । दधते । तस्मात् । एकः । प्राण इति प्र - अनः । सर्वाणि । अङ्गानि । अवति । अथो इति । यथा । सुपर्ण इति सु - पर्णः । उत्पतिष्यन्नित्युत् - पतिष्यन् । शिरः । उत्तममित्युत् - तमम् । कुरुते । एवम् । एव । तत् । यजमानाः । प्रजानामिति प्र - जानाम् । उत्तमा इत्युत् - तमाः । भवन्ति । आसन्दीमित्या - सन्दीम् । उद्रातेत्युत् - गाता । एति । रोहति । साम्राज्यमिति सां - राज्यम् । एव । गच्छन्ति । प्लेङ्गम् । होता । नाकस्य । एव । पृष्ठम् । रोहन्ति । कूर्चौ । अद्धर्युः । ब्रह्मस्य । एव । विष्टपम् । गच्छन्ति । एतावन्तः । वै । देवल्लोका इति देव - लोकाः । तेषु । एव । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । प्रतीति () । तिष्ठन्ति । अथो इति । आक्रमणमित्या - क्रमणम् । एव । तत् । सेतुम् । यजमानाः । कुर्वते । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्य । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै ॥

28 TS 7.5.9.1

TS 7.5.9.1

Samhita Paata

अ॒क्ये॑ण॒ वै स॑हस्र॒शः प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत् ता॒भ्य इ॒लान्दे॑नेरां लू॒तामवा॑रुन्ध॒ यदु॑क्यं भव॑ति प्र॒जा
ए॒व तद्-य॑ज॒मानाः सृ॑जन्त॒ इलान्दं॑ भवति प्र॒जाभ्य॑ ए॒व सृ॑ष्टाभ्य॒ इरां॑ लू॒तामवा॑रुन्धते तस्मा॒द्याः समा॑ः
स॒त्रः स॒मृद्धं॑ क्षो॒धुका॒स्ताः समा॑ प्र॒जा इष॑ ह्या॒सामूर्ज॑मा॒दद॑ते याः समा॑ व्यृ॒द्ध-मक्षो॑धुका॒स्ताः समा॑
प्र॒जा - []

Pada Paata

अ॒क्ये॑ण । वै । स॒हस्र॒श इति॑ सहस्र - शः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - पु॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र -
जाः । अ॒सृज॑त् । ता॒भ्यः । इ॒लान्दे॑न । इ॒राम् । लू॒ताम् । अवे॑ति । अ॒रुन्ध॑ । यत् ।
अ॒क्यम् । भव॑ति । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । य॑ज॒मानाः । सृ॑जन्ते । इ॒लान्दम्
। भव॑ति । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जाभ्यः । ए॒व । सृ॑ष्टाभ्यः । इ॒राम् । लू॒ताम् । अवे॑ति ।
रुन्ध॑ते । तस्मा॑त् । याम् । समा॑म् । स॒त्रम् । स॒मृद्धमि॑ति सं - ऋद्धम् । क्षो॒धुकाः । ताम् ।
समा॑म् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । इष॑म् । हि । आ॒साम् । ऊ॒र्जम् । आ॒दद॑त॒ इत्या॑ - दद॑ते ।
याम् । समा॑म् । व्यृ॒द्धमि॑ति वि - ऋद्धम् । अक्षो॑धुकाः । ताम् । समा॑म् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः ।

29 TS 7.5.9.2

TS 7.5.9.2

Samhita Paata

न ह्या॑सामि॒षमूर्ज॑मा॒दद॑त उत्क्रो॒दं कु॑र्वते यथा॑ ब॒न्धान्-मु॑मुचा॒ना उत्क्रो॒दं कु॑र्वत ए॒वमे॒व तद्-यज॑माना
दे॒वब॒न्धान्-मु॑मुचा॒ना उत्क्रो॒दं कु॑र्वत इ॒षमूर्ज॑मा॒त्मन् दधा॑ना वा॒णः श॒तत॑न्तुर्भवति श॒तायुः पुरु॑षः
श॒तेन्द्रि॑य॒ आयु॑ष्येवेन्द्रि॒ये प्र॑ति तिष्ठन्त्या॒जिं धा॑वन्त्यन॑भिजितस्या॒-भिजि॑त्यै दु॒न्दुभी॑न्त् स॒माघ्न॑न्ति प॒रमा॑
वा ए॒षा वा॒ग्या दु॑न्दुभौ प॒रमा॑मे॒व - []

Pada Paata

न । हि । आ॒साम् । इ॒षम् । ऊ॒र्जम् । आ॒दद॑त॒ इत्या॑ - दद॑ते । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् ।
कु॑र्वते । यथा॑ । ब॒न्धात् । मु॑मुचा॒नाः । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् । कु॑र्वते । ए॒वम् । ए॒व ।
तत् । यज॑मानाः । दे॒वब॒न्धादि॑ति॒ देव॒-ब॒न्धात् । मु॑मुचा॒नाः । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् । कु॑र्वते
। इ॒षम् । ऊ॒र्जम् । आ॒त्मन् । दधा॑नाः । वा॒णः । श॒तत॑न्तुरि॒ति श॒त - त॑न्तुः । भ॒वति॑ ।
श॒तायु॑रि॒ति श॒त - आ॒युः । पुरु॑षः । श॒तेन्द्रि॑य॒ इति॑ श॒त - इन्द्रि॑यः । आयु॑षि । ए॒व । इन्द्रि॑ये
। प्र॑तीति॒ । तिष्ठ॑न्ति । अ॒जिम् । धा॑वन्ति । अन॑भिजित॒स्येत्यन॑भि - जि॒तस्य॑ । अ॒भिजि॑त्या
इत्य॑भि - जि॒त्यै । दु॒न्दुभी॑न् । स॒माघ्न॑न्तीति॒ सं - आ॑घ्नन्ति । प॒रमा॑ । वै । ए॒षा । वाक् । या
। दु॒न्दुभौ॑ । प॒रमाम् । ए॒व ।

30 TS 7.5.9.3

TS 7.5.9.3

Samhita Paata

वाच॑मव॑ रु॒न्ध॑ते भूमि॑दु॒न्दुभि॑मा घ्न॑न्ति॒ यैवे॑मां॒वाक् प्रवि॑ष्टा॒ तामे॒वाव॑ रु॒न्ध॑ते ऽथो॑ इ॒मामे॒व ज॑यन्ति॒
सर्वा॑ वाचो॑ वद॑न्ति॒ सर्वा॑सां॒वा॒चाम॑वरु॒द्ध्या आ॒र्द्रेच॑र्मन् व्याय॑च्छेते इन्द्रि॒यस्या॑ वरु॒द्ध्या आ॒न्यः
क्रोश॑ति॒ प्रान्यः॑ श॒सति॒ य आ॒क्रोश॑ति पु॒नात्ये॒वैनान्त्स॑ यः प्र॒श॒सति॒ पू॒तेष्वे॒वान्नाद्यं॑ दधा॒त्यृषि॑कृतं
च - []

Pada Paata

वाच॑म् । अवे॑ति । रु॒न्ध॑ते । भूमि॑दु॒न्दुभि॑मिति॒ भूमि॑ - दु॒न्दुभि॑म् । एति॑ । घ्न॑न्ति । या ।
एव । इ॒माम् । वाक् । प्रवि॑ष्टेति॒ प्र - वि॑ष्टा । ताम् । एव । अवे॑ति । रु॒न्ध॑ते । अथो॑
इति॑ । इ॒माम् । एव । ज॑यन्ति । सर्वाः॑ । वाचः॑ । वद॑न्ति । सर्वा॑साम् । वा॒चाम् ।
अवरु॑द्ध्या इत्यव॑ - रु॒द्ध्यै । आ॒र्द्रे । च॑र्मन् । व्याय॑च्छेते इति॑ वि॒आय॑च्छेते । इन्द्रि॒यस्य॑
। अवरु॑द्ध्या इत्यव॑ - रु॒द्ध्यै । एति॑ । अ॒न्यः । क्रोश॑ति । प्रेति॑ । अ॒न्यः । श॒सति॒
। यः । आ॒क्रोश॑तीत्या॑-क्रोश॑ति । पु॒नाति॑ । एव । ए॒नान् । सः । यः । प्र॒श॒सतीति॑ प्र
- श॒सति॒ । पू॒तेषु॑ । एव । अ॒न्नाद्य॑मित्य॑न्न - अद्य॑म् । दधा॑ति । ऋषि॑कृत॒मित्यृषि॑-कृत॒म् । च ।

31 TS 7.5.9.4

TS 7.5.9.4

Samhita Paata

वा ए॒ते दे॒वकृ॑तं च॒ पूर्वे॑र्मासै॒रव॑ रु॒न्ध॒ते यद्-भू॑तेच्छ॒दाः॑ सा॒मा॒नि भ॑व॒न्त्यु॒भय॑स्याव॒रु॒द्ध्यै॑ य॒न्ति॒ वा
ए॒ते मि॑थु॒नाद्ये॑ स॒व॒त्स॒र-मु॑प॒यन्त्य॑न्तर्वे॒दि मि॑थु॒नौ सं भ॑व॒तस्ते॒नैव॑ मि॑थु॒नान्न॑ य॒न्ति ॥

Pada Paata

वै । ए॒ते । दे॒वकृ॑तमि॒ति दे॒व-कृ॑तम् । च॒ । पूर्वे॑ः । मा॒सैः॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते । यत् ।
भू॒तेच्छ॒दामि॑ति॒ भू॒ते - छ॒दाम् । सा॒मा॒नि । भ॑व॒न्ति । उ॒भय॑स्य । अ॒वरु॒द्ध्या॒ इत्य॑व॒ - रु॒द्ध्यै॑
। य॒न्ति॒ । वै । ए॒ते । मि॑थु॒नात् । ये । स॒व॒त्स॒रमि॑ति॒ सं-व॒त्स॒रम् । उ॒प॒यन्ती॑त्यु॒प-य॑न्ति॒ ।
अ॒न्तर्वे॑दीत्य॒न्तः - वे॒दि । मि॑थु॒नौ । स॒मि॒ति॒ । भ॑व॒तः । ते॒न॑ । ए॒व । मि॑थु॒नात् । न । य॒न्ति ॥

32 TS 7.5.10.1

TS 7.5.10.1

Samhita Paata

च॒र्माव॑ भि॒न्दन्ति॑ पा॒प्मान॑मे॒वैषा॑म॒व॑ भि॒न्दन्ति॑ माऽप॑ रा॒ध्सी॒र्माऽति॑ व्या॒ध्सी॒रित्या॑ह॒ संप्र॑त्ये॒वैषां॑ पा॒प्मान॑म॒व॑
भि॒न्दन्त्यु॑दकु॒म्भान॑धि॒नि॒धाय॑ दा॒स्यो॑ मा॒र्जा॒लीयं॑ परि॑ नृ॒त्यन्ति॑ प॒दो नि॑घ्न॒तीरि॑दंम॒धुं गा॑य॒न्त्यो म॑धु॒ वै

दे॒वानां॑ प॒र॒म॒म॒न्नाद्यं॑ प॒र॒म॒मे॒वा॒न्नाद्य॑म॒वं रु॒न्ध॒ते प॒दो नि घ्न॑न्ति म॒ही॒यामे॒वैषु॑ द॒ध॒ति ॥

Pada Paata

च॒र्म । अ॒वेति॑ । भि॒न्द॒न्ति । पा॒प्मान॑म् । ए॒व । ए॒षाम् । अ॒वेति॑ । भि॒न्द॒न्ति । मा । अ॒पेति॑
 । रा॒थ्सीः । मा । अ॒तीति॑ । व्या॒थ्सीः । इति॑ । आ॒ह । स॒प्र॒तीति॑ सं - प्र॒ति । ए॒व । ए॒षाम्
 । पा॒प्मान॑म् । अ॒वेति॑ । भि॒न्द॒न्ति । उ॒द॒कु॒म्भानि॑त्यु॒द॒कु॒म्भान् । अ॒धि॒नि॒धाये॑त्य॒धि - नि॒धाय॑ ।
 दा॒स्यः । मा॒र्जा॒लीय॑म् । प॒रीति॑ । नृ॒त्यन्ति॑ । प॒दः । नि॒घ्न॒तीरि॑ति॒ नि - घ्न॒तीः । इ॒दंम॑धु॒मिती॑दं
 - म॒धुम् । गा॒यन्त्यः॑ । म॒धु । वै । दे॒वानां॑म् । प॒र॒मम् । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् । प॒र॒मम्
 । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते । प॒दः । नीति॑ । घ्न॒न्ति । म॒ही॒याम् ।
 ए॒व । ए॒षु । द॒ध॒ति ॥

33 TS 7.5.11.1

TS 7.5.11.1

Samhita Paata

पृ॒थि॒व्यै स्वा॒हा ऽन्त॑रि॒क्षाय॑ स्वा॒हा दि॒वे स्वा॒हा सं॒प्लो॒ष्य॒ते स्वा॒हा स॒प्ल॒वंमा॑नाय॒ स्वाहा॑ सं॒प्लु॒ताय॑
 स्वा॒हा मे॒घायि॑ष्य॒ते स्वा॒हा मे॒घाय॑ते स्वा॒हा मे॒घि॒ताय॑ स्वा॒हा मे॒घाय॑ स्वा॒हा नी॒हारा॑य॒ स्वाहा॑ नि॒हाका॑यै
 स्वा॒हा प्रा॒स॒चाय॑ स्वा॒हा प्र॒च॒लाका॑यै स्वा॒हा वि॒द्योति॑ष्य॒ते स्वा॒हा वि॒द्योत॑मानाय॒ स्वाहा॑ सं॒वि॒द्योत॑मानाय॒
 स्वा॒हा स्त॒नयि॑ष्य॒ते स्वा॒हा स्त॒नय॑ते स्वा॒हो -ग्र॑ः स्त॒नय॑ते स्वा॒हा वर॑षि॒ष्य॒ते स्वा॒हा वर॑ष॒ते स्वा॒हा
 ऽभि॒वर॑ष॒ते स्वा॒हा परि॑वर॒ष॒ते स्वा॒हा सु॑वर॒ष॒ते - []

Pada Paata

पृथिव्यै । स्वाहा । अन्तरिक्षाय । स्वाहा । दिवे । स्वाहा । स॒प्त॒ऋ॒ष्य॒त इति॑ सं - प्लोष्य॒ते । स्वाहा । स॒प्त॒व॒मा॒ना॒येति॑ सं - प्लव॒मानाय॑ । स्वाहा । स॒प्त॒ता॒येति॑ सं-प्लु॒ता॒य । स्वाहा । मे॒घा॒यि॒ष्य॒ते । स्वाहा । मे॒घा॒य॒त इति॑ मेघ - य॒ते । स्वाहा । मे॒घि॒ताय॑ । स्वाहा । मे॒घाय॑ । स्वाहा । नी॒हा॒राय॑ । स्वाहा । नि॒हा॒का॒या इति॑ नि-हा॒का॒यै । स्वाहा । प्रा॒स॒चाय॑ । स्वाहा । प्र॒च॒ला॒का॒या इति॑ प्र - च॒ला॒का॒यै । स्वाहा । वि॒द्यो॒ति॒ष्य॒त इति॑ वि - द्यो॒ति॒ष्य॒ते । स्वाहा । वि॒द्यो॒त॒मा॒ना॒येति॑ वि - द्यो॒त॒मा॒नाय॑ । स्वाहा । स॒वि॒द्यो॒त॒मा॒ना॒येति॑ सं-वि॒द्यो॒त॒मा॒नाय॑ । स्वाहा । स्त॒न॒यि॒ष्य॒ते । स्वाहा । स्त॒न॒य॑ते । स्वाहा । उ॒ग्रम् । स्त॒न॒य॑ते । स्वाहा । व॒रू॒षि॒ष्य॒ते । स्वाहा । व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । अ॒भि॒व॒रू॒ष॑त॒ इत्य॑भि - व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । प॒रि॒व॒रू॒ष॑त॒ इति॑ परि - व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । स॒व॒रू॒ष॑त॒ इति॑ सं - व॒रू॒ष॑ते ।

34 TS 7.5.11.2**TS 7.5.11.2****Samhita Paata**

स्वाहा ऽनु॒व॒रू॒ष॑ते स्वाहा शी॒का॒यि॒ष्य॒ते स्वाहा शी॒का॒य॒ते स्वाहा शी॒कि॒ताय॑ स्वाहा॑प्रो॒षि॒ष्य॒ते स्वाहा॑
पु॒ष्ण॒ते स्वाहा॑ परि॒पु॒ष्ण॒ते स्वाहा॑-द्र॒ही॒ष्य॒ते स्वाहा॑ दृ॒ह्य॒ते स्वाहा॑-द्र॒ही॒ताय॑ स्वाहा॑ वि॒प्लो॒ष्य॒ते स्वाहा॑
वि॒प्ल॒व॒मा॒नाय॑ स्वाहा॑ वि॒प्लु॒ताय॑ स्वाहा॑ ऽऽत॒फ॒स्य॒ते स्वाहा॑ ऽऽत॒प॑ते स्वाहा॑-ग्र॒मा॒त॒प॑ते स्वाहा॑-ग॒र्भ्यः
स्वाहा॑ य॒जु॒र्भ्यः स्वाहा॑ सा॒म॒र्भ्यः स्वाहा॑ ऽङ्गि॒रो॒भ्यः स्वाहा॑ वे॒दै॒र्भ्यः स्वाहा॑ गा॒थो॒र्भ्यः स्वाहा॑
ना॒रा॒श॒सी॒र्भ्यः स्वाहा॑ रै॒भी॒र्भ्यः स्वाहा॑ () स॒र्व॒स्मै स्वाहा॑ ॥

Pada Paata

स्वाहा॑ । अ॒नु॒व॒र॒ष॑त॒ इत्य॑नु - व॒र॒ष॑ते । स्वाहा॑ । शी॒का॒यि॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । शी॒का॒य॒त॒ इति॑ शी॒क॒
- य॑ते । स्वाहा॑ । शी॒कि॒ताय॑ । स्वाहा॑ । प्रो॒षि॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । प्रु॒ष्ण॑ते । स्वाहा॑ । प॒रि॒प्रु॒ष्ण॑त॒
इति॑ प॒रि - प्रु॒ष्ण॑ते । स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒ही॒ष्य॑त॒ इत्यु॑त् - गृ॒ही॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒हृ॒त॒ इत्यु॑त् - गृ॒हृ॒ते॒
। स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒ही॒ता॒येत्यु॑त् - गृ॒ही॒ता॒य॒ । स्वाहा॑ । वि॒प्लो॒ष्य॑त॒ इति॑ वि - प्लो॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ ।
वि॒प्ल॒व॑मा॒ना॒येति॑ वि - प्ल॒व॑मा॒नाय॑ । स्वाहा॑ । वि॒प्लु॑ता॒येति॑ वि - प्लु॒ता॒य॒ । स्वाहा॑ । आ॒त॒प॒स्य॑त॒
इत्या॑ - त॒प॒स्य॑ते । स्वाहा॑ । आ॒त॒प॑त॒ इत्या॑ - त॒प॑ते । स्वाहा॑ । उ॒ग्र॑म् । आ॒त॒प॑त॒ इत्या॑ -
त॒प॑ते । स्वाहा॑ । ऋ॒ग्भ्य॑ इत्यृक् - भ्यः । स्वाहा॑ । य॒जु॑र्भ्य॒ इति॑ य॒जुः - भ्यः । स्वाहा॑ ।
सा॒म॑र्भ्य॒ इति॑ सा॒म॑ - भ्यः । स्वाहा॑ । अ॒ङ्गि॒रो॒भ्य॑ इत्यङ्गि॒रः - भ्यः । स्वाहा॑ । वे॒दे॒भ्यः । स्वाहा॑
। गा॒था॑भ्यः । स्वाहा॑ । ना॒रा॒श॒सी॒भ्यः । स्वाहा॑ । रै॒भी॑भ्यः । स्वाहा॑ () । स॒र्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥

35 TS 7.5.12.1**TS 7.5.12.1****Samhita Paata**

द॒त्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽद॒न्त॒का॒य॒ स्वाहा॑ प्रा॒णि॒ने॒ स्वाहा॑ ऽप्रा॒णाय॑ स्वाहा॑ मु॒ख॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽमु॒खाय॑ स्वाहा॑
ना॒सि॒क॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽना॒सि॒का॒य॒ स्वाहा॑ ऽक्ष॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽन॒क्षि॒का॒य॒ स्वाहा॑ क॒र्णि॒ने॒ स्वाहा॑ ऽक॒र्ण॒का॒य॒
स्वाहा॑ शी॒र॒ष॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽशी॒र॒ष॒का॒य॒ स्वाहा॑ प॒द्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽपा॒द॒का॒य॒ स्वाहा॑ प्रा॒ण॒ते॒ स्वाहा॑ ऽप्रा॒ण॒ते॒
स्वाहा॑ व॒द॒ते॒ स्वाहा॑ ऽव॒द॒ते॒ स्वाहा॑ प॒श्य॒ते॒ स्वाहा॑ ऽप॒श्य॒ते॒ स्वाहा॑ शृ॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽशृ॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑
म॒न॒स्वि॒ने॒ स्वाहा॑ - []

Pada Paata

दु॒त्व॒तै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒दु॒न्त॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । प्रा॒णि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒प्रा॒णाय॑ । स्वा॒हा॑ । मुखे॑व॒तु॒
 इति॑ मुखे॑-व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒मु॒खा॒य॑ । स्वा॒हा॑ । ना॒सि॒क॒व॒तु॒ इति॑ ना॒सि॒क॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ ।
 अ॒ना॒सि॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒क्ष॒ण्व॒तु॒ इत्य॑क्ष॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒न॒क्षि॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । क॒र्णि॒नै॑
 । स्वा॒हा॑ । अ॒क॒र्ण॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । शी॒रू॒ष॒ण्व॒तु॒ इति॑ शी॒रू॒ष॒ण्व॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒शी॒रू॒ष॒का॒य॑
 । स्वा॒हा॑ । प॒द्व॒तु॒ इति॑ प॒त् - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒पा॒द॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । प्रा॒ण॒त॒ इति॑ प्र-अ॒न॒ते॒ ।
 स्वा॒हा॑ । अ॒प्रा॒ण॒त॒ इत्य॑प्र॒ - अ॒न॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । व॒द॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒व॒द॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । प॒श्य॒ते॒
 । स्वा॒हा॑ । अ॒प॒श्य॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । शृ॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒शृ॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । म॒न॒स्वि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ ।

36 TS 7.5.12.2**TS 7.5.12.2****Samhita Paata**

ऽम॒न॒से॒ स्वा॒हा॑ रे॒त॒स्वि॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽरे॒त॒स्का॒य॑ स्वा॒हा॑ प्र॒जा॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ प्र॒ज॒न॒ना॒य॑ स्वा॒हा॑ लो॒म॒व॒ते॒ स्वा॒हा॑
 ऽलो॒म॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ त्व॒चे॒ स्वा॒हा॑ ऽत्व॒क्का॒य॑ स्वा॒हा॑ च॒र्म॒ण्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽच॒र्म॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ लो॒हि॒त॒व॒ते॒
 स्वा॒हा॑ ऽलो॒हि॒ता॒य॑ स्वा॒हा॑ मा॒ऽस॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽमा॒ऽस॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ स्ना॒व॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ ऽस्ना॒व॒का॒य॑ स्वा॒हा॑
 स्थ॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒स्थि॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ म॒ज्ज॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽम॒ज्ज॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ ऽङ्गि॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒ङ्गा॒य॑ स्वा॒हा॑
 ऽऽत्म॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒ा॒त्म॒ने॒ स्वा॒हा॑ () स॒र्व॒स्मै॑ स्वा॒हा॑ ॥

Pada Paata

अ॒म॒न॒सै॑ । स्वा॒हा॑ । रे॒त॒स्वि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒रे॒त॒स्का॒येत्य॑रे॒तः - का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । प्र॒जा॒भ्य॒ इति॑
 प्र - जा॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । प्र॒ज॒न॒ना॒येति॑ प्र - ज॒न॒ना॒य॒ । स्वा॒हा॑ । लो॒म॑व॒त॒ इति॑ लो॒म॑ - व॒ते॒ ।
 स्वा॒हा॑ । अ॒लो॒म॒का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । त्व॒चे॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒त्व॒क्का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । च॒र्म॑ण॒व॒त॒ इति॑
 च॒र्म॑ण॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒च॒र्म॒का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । लो॒हि॒त॒व॒त॒ इति॑ लो॒हि॒त॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ ।
 अ॒लो॒हि॒ता॒य॑ । स्वा॒हा॑ । मा॒ऽसु॒न्व॒त॒ इति॑ मा॒ऽस॒न्व॒तै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒मा॒ऽस॒का॒य॒ । स्वा॒हा॑ ।
 स्ना॒व॑भ्य॒ इति॑ स्ना॒व॑ - भ्यः॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒स्ना॒व॒का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒स्थ॒न्व॒त॒ इत्य॑स्थ॒न्व॒ - व॒तै॑ ।
 स्वा॒हा॑ । अ॒न॒स्थि॒का॒य॒ । स्वा॒हा॑ । म॒ज्ज॒न्व॒त॒ इति॑ म॒ज्ज॒न्व॒ - व॒तै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒म॒ज्ज॒का॒य॒ ।
 स्वा॒हा॑ । अ॒ङ्गि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒न॒ङ्गा॒य॑ । स्वा॒हा॑ । आ॒त्म॒नै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒ना॒त्म॒ने॑ । स्वा॒हा॑ () ।
 स॒र्व॒स्मै॑ । स्वा॒हा॑ ॥

37 TS 7.5.13.1

TS 7.5.13.1

Samhita Paata

क॒स्त्वा॑ यु॒नक्ति॑ स॒ त्वा॑ यु॒नक्तु॑ वि॒ष्णु॑स्त्वा यु॒नक्त॑व॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॒द्व्यै॑ म॒ह्यः॒ स॒न्न॑त्या अ॒मुष्मै॑ का॒मा॒याऽऽ*यु॑षे
 त्वा प्रा॒णाय॑ त्वा ऽपा॒नाय॑ त्वा व्या॒नाय॑ त्वा व्यु॑ष्ट्यै त्वा रु॒य्यै॑ त्वा रा॒ध॑से त्वा घो॒षाय॑ त्वा पो॒षाय॑
 त्वा ऽऽरा॒द्धो॒षाय॑ त्वा प्र॒च्यु॑त्यै त्वा ॥

Pada Paata

कः । त्वा । यु॒नक्ति॑ । सः । त्वा । यु॒नक्तु॑ । वि॒ष्णुः॑ । त्वा । यु॒नक्तु॑ । अ॒स्य॑ ।

य॒ज्ञस्य॑ । ऋ॒द्धयै॑ । म॒ह्यम् । स॒न्न॑त्या इति॒ सं - न॒त्यै । अ॒मुष्मै॑ । का॒माय॑ । आ॒युषे॑ ।
 त्वा । प्रा॒णाय॑ति॒ प्र - अ॒नाय॑ । त्वा । अ॒पा॒नायेत्य॑प - अ॒नाय॑ । त्वा । व्या॒नायेति॑ वि -
 अ॒नाय॑ । त्वा । व्यु॑ष्ट्या इति॒ वि - उ॒ष्ट्यै । त्वा । र॒य्यै । त्वा । रा॒ध॑से । त्वा । घो॒षाय॑ ।
 त्वा । पो॒षाय॑ । त्वा । आ॒रा॒द्धोषा॑येत्या॒रात् - घो॒षाय॑ । त्वा । प्र॒च्यु॑त्या इति॒ प्र - च्यु॑त्यै । त्वा ॥

38 TS 7.5.14.1

TS 7.5.14.1

Samhita Paata

अ॒ग्नये॑ गा॒य॒त्राय॑ त्रि॒वृते॑ रा॒थ॑न्त॒राय॑ वा॒स॒न्ताया॑-॒ष्टाक॑पाल॒ इन्द्रा॑य॒ त्रैष्टु॑भाय॒ पञ्च॑द॒शाय॑ बा॒र॒ह॑ताय॒
 ग्रैष्मा॑यैका॒दश॑कपालो॒ विश्वे॑भ्यो॒ दे॒वेभ्यो॑ जा॒ग॑तेभ्यः स॒प्तद॑शेभ्यो॒ वैरू॑पेभ्यो॒ वार॑षि॒केभ्यो॑ द्वा॒द॑शकपालो॒
 मि॒त्रावरु॑णाभ्या॒-मा॒नु॒ष्टुभा॑भ्या॒-मे॒कवि॑ऽशाभ्या॒-वैरा॑जाभ्या॒-शा॒र॒दाभ्या॑ प॒य॒स्या बृ॒ह॒स्प॒तये॑ पा॒ङ्काय॑ त्रि॒णवा॑य॒
 शा॒क॒राय॑ है॒म॒न्तिका॑य च॒रुः सं॒वि॒त्र आ॑ति॒च्छ॒न्द॒साय॑ त्रय॒स्त्रि॑ऽशाय॒ रै॒व॒ताय॑ शै॒शिरा॑य॒ द्वा॒द॑शकपालो॒
 ऽदि॑त्यै विष्णु॑प॒त्न्यै च॒रु॒र॒ग्नये॑ वै॒श्वान॒राय॑ द्वा॒द॑शकपालो॒ ऽनु॑म॒त्यै च॒रुः का॒य ए॒क॑कपालः ॥

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । गा॒य॒त्राय॑ । त्रि॒वृत् इति॑ त्रि॒-वृ॒ते । रा॒थ॑न्त॒रायेति॑ रा॒थ॑-त॒राय॑ । वा॒स॒न्ताय॑ । अ॒ष्टाक॑पाल॒
 इत्य॑ष्टा - क॒पालः । इन्द्रा॑य । त्रैष्टु॑भाय । प॒ञ्च॑द॒शायेति॑ पञ्च - द॒शाय॑ । बा॒र॒ह॑ताय । ग्रैष्मा॑य ।
 एका॑दशकपाल॒ इत्ये॒का॒द॒श - क॒पालः । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । जा॒ग॑तेभ्यः । स॒प्त॒द॒शेभ्य॑ इति॑ सप्त -
 द॒शेभ्यः॑ । वैरू॑पेभ्यः । वार॑षि॒केभ्यः॑ । द्वा॒द॑शकपाल॒ इति॑ द्वा॒द॑श - क॒पालः । मि॒त्रावरु॑णाभ्या॒मिति॑

मित्रा - वरुणाभ्याम् । आनुष्टुभाभ्यामित्यानु- स्तुभाभ्याम् । एकविंशाभ्यामित्येक-विंशाभ्याम् ।
 वैराजाभ्याम् । शारदाभ्याम् । पयस्यौ । बृहस्पतये । पाङ्क्तय । त्रिणवायेति त्रि - नवाय ।
 शाकुराय । हैमन्तिकाय । चरुः । सवित्रे । आतिच्छन्दसायेत्याति - छन्दसाय । त्रयस्त्रिंशायेति
 त्रयः - त्रिंशाय । रैवताय । शैशिराय । द्वादशकपाल इति द्वादश - कपालः । अदित्यै ।
 विष्णुपत्न्या इति विष्णु - पत्न्यै । चरुः । अग्न्यै । वैश्वानराय । द्वादशकपाल इति द्वादश -
 कपालः । अनुमत्या इत्यनु - मत्यै । चरुः । कायः । एककपाल इत्येक-कपालः ॥

39 TS 7.5.15.1

TS 7.5.15.1

Samhita Paata

यो वा अग्नावग्निः प्रहियते यश्च सोमो राजा तयोरेष आतिथ्यं यदग्नीषोमीयोऽथैष रुद्रो यश्चीयते
 यथ संचितेऽग्नावेतानि हवींषि न निर्वपेदेष एव रुद्रोऽशान्त उपोत्थाय प्रजां पशून् यजमानस्याभि
 मन्येत यथ संचितेऽग्नावेतानि हवींषि निर्वपति भागधेयेनैवैनं शमयति नास्य रुद्रोऽशान्त - []

Pada Paata

यः । वै । अग्नौ । अग्निः । प्रहियत इति प्र - हियते । यः । च । सोमः । राजा । तयोः
 । एषः । आतिथ्यम् । यत् । अग्नीषोमीय इत्यग्नी - सोमीयः । अथ । एषः । रुद्रः । यः
 । चीयते । यत् । सञ्चित इति सं - चिते । अग्नौ । एतानि । हवींषि । न । निर्वपेदिति
 निः - वपेत् । एषः । एव । रुद्रः । अशान्तः । उपोत्थायेत्युप - उत्थाय । प्रजामिति प्र -

जाम् । प॒शून् । यज॑मानस्य । अ॒भीति॑ । म॒न्ये॒त॒ । यत् । सञ्चि॑त् इति॒ सं-चि॑ते । अ॒ग्नौ ।
ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । नि॒र्व॒प॒तीति॑ निः - व॒प॑ति । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग - धे॒ये॒न । ए॒व । ए॒न॒म् ।
श॒म॒य॒ति॒ । न । अ॒स्य॒ । रु॒द्रः । अ॒शान्तः॑ ।

40 TS 7.5.15.2

TS 7.5.15.2

Samhita Paata

उ॒पो॒त्था॒यं प्र॒जां प॒शून्भि॑ म॒न्यते॑ द॒शं ह॒वी॒र्षि॑ भ॒वन्ति॑ न॒व॒ वै पुरु॑षे प्रा॒णा नाभि॑र्द॒शमी॑ प्रा॒णाने॑व
यज॑माने द॒धा॒त्यथो॑ द॒शाक्ष॑रा वि॒राड॑न्नं वि॒राड् वि॒राज्ये॑वा॒न्नाद्ये॑ प्र॒ति॑ तिष्ठ॒त्यृ॒तुभि॑र्वा ए॒ष छन्दो॑भिः
स्तो॒मैः" पृ॒ष्ठैश्चे॒त॒व्यं इत्या॑हु॒र्यदे॒तानि॑ ह॒वी॒र्षि॑ नि॒र्व॒प॒त्यृ॒तुभि॑रे॒वैनं॑ छन्दो॑भिः स्तो॒मैः" पृ॒ष्ठैश्चि॑नुते दि॒शः
सुषु॒वा॒णेना॑ - []

Pada Paata

उ॒पो॒त्था॒येत्यु॑प - उ॒त्था॒यं । प्र॒जा॒मिति॑ प्र-जाम् । प॒शून् । अ॒भीति॑ । म॒न्य॒ते॒ । द॒शं । ह॒वी॒र्षि॑
। भ॒व॒न्ति॑ । न॒व॒ । वै । पुरु॑षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । नाभिः॑ । द॒श॒मी॑ । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र
- अ॒नान् । ए॒व । यज॑माने । द॒धा॒ति॒ । अथो॑ इति॑ । द॒शाक्ष॑रेति॒ द॒श - अ॒क्ष॒रा॒ । वि॒राडि॑ति॒
वि - राट् । अ॒न्नम् । वि॒राडि॑ति॒ वि - राट् । वि॒राजी॑ति॒ वि - राजि॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑ इत्य॑न्न -
अ॒द्ये॑ । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॒ति॒ । ऋ॒तुभि॑रित्यृ॒तु - भिः॑ । वै । ए॒षः । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑- भिः॑ ।
स्तो॒मैः" । पृ॒ष्ठैः । चे॒त॒व्यः॑ । इति॑ । आ॒हुः । यत् । ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । नि॒र्व॒प॒तीति॑ निः -

वप॑ति । ऋ॒तुभि॑रित्यृ॒तु - भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः - भिः । स्तो॒मैः । पृ॒ष्ठैः । चि॒नु॒ते । दि॒शः । सु॒षु॒वा॒णेन॑ ।

41 TS 7.5.15.3

TS 7.5.15.3

Samhita Paata

-भि॒जित्या॑ इत्या॑हु॒र्यदे॑तानि॑ ह॒वी॒र्षि॑ निर्व॑पति दि॒शाम॑भिजित्या॑ ए॒तया॑ वा इन्द्रं॑ दे॒वा अ॑याजयन् तस्मा॑दिन्द्र॒स॒व ए॒तया॑ मनु॑ मनु॒ष्या॑स्तस्मा॑न्-मनु॒स॒वो यथेन्द्रो॑ दे॒वानां॑ यथा॑ मनु॑र्मनु॒ष्या॑णामे॒वं भ॑वति य ए॒वं वि॒द्वाने॒तये॑ष्ट्या॒ यज॑ते दि॒ग्वंतीः॑ पु॒रोऽनु॒वा॒क्या भ॑वन्ति॒ सर्वा॑सां दि॒शाम॑भिजित्यै ॥

Pada Paata

अ॒भि॒जित्या॑ इत्या॑भि - जि॒त्याः । इति॑ । आ॒हुः । यत् । ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । निर्व॑प॒तीति॑ निः - वप॑ति । दि॒शाम् । अ॒भि॒जित्या॑ इत्या॑भि - जि॒त्यै । ए॒तया॑ । वै । इन्द्रं॑ । दे॒वाः । अ॒या॒ज॒यन् । तस्मा॑त् । इन्द्र॒स॒व इतीन्द्र॑ - स॒वः । ए॒तया॑ । मनु॑म् । म॒नु॒ष्याः । तस्मा॑त् । म॒नु॒स॒व इति॑ मनु॑ - स॒वः । यथा॑ । इन्द्रः॑ । दे॒वाना॑म् । यथा॑ । मनुः॑ । म॒नु॒ष्या॑णाम् । ए॒वम् । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । ए॒तया॑ । इ॒ष्ट्या॑ । यज॑ते । दि॒ग्वंती॑रिति॑ दिक्-व॒तीः । पु॒रोऽनु॒वा॒क्या इति॑ पु॒रः-अ॒नु॒वा॒क्याः । भ॒वन्ति॑ । सर्वा॑साम् । दि॒शाम् । अ॒भि॒जित्या॑ इत्या॑भि - जि॒त्यै ॥

42 TS 7.5.16.1

TS 7.5.16.1

Samhita Paata

यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै
देवाय हविषा विधेम ॥ उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णामि तस्य ते द्यौर्महिमा नक्षत्राणि
रूपमादित्यस्ते तेजस्तस्मै त्वा महिम्ने प्रजापतये स्वाहा ॥

Pada Paata

यः । प्राणत इति प्र - अनतः । निमिषत इति नि - मिषतः । महित्वेति महि - त्वा । एकः
। इत् । राजा । जगतः । बभूव ॥ यः । ईशे । अस्य । द्विपद इति द्वि - पदः । चतुष्पद
इति चतुः - पदः । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः
। असि । प्रजापतय इति प्रजा - पतये । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । तस्य । ते । द्यौः ।
महिमा । नक्षत्राणि । रूपम् । आदित्यः । ते । तेजः । तस्मै । त्वा । महिम्ने । प्रजापतय
इति प्रजा - पतये । स्वाहा ॥

43 TS 7.5.17.1

TS 7.5.17.1

Samhita Paata

य आ॒त्म॒दा ब॑ल॒दा यस्य॑ वि॒श्वे उ॒पास॑ते प्र॒शिषं॑ यस्य॑ दे॒वाः । यस्य॑ छा॒याऽमृ॑तं यस्य॑ मृ॒त्युः कस्मै॑
दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जुष्टं॑ गृ॒ह्णामि॑ तस्य॑ ते पृ॒थि॒वी म॑हि॒मौष॑धयो
व॒न॒स्पत॑यो रू॒पम॒ग्निस्ते॑ तेज॒स्तस्मै॑ त्वा म॒हि॒म्ने प्र॒जाप॑तये स्वाहा॑ ॥

Pada Paata

यः । आ॒त्म॒दा इत्य॑ात्म - दाः । ब॒ल॒दा इति॑ बल - दाः । यस्य॑ । वि॒श्वे । उ॒पास॑तु इत्यु॑प
- आस॑ते । प्र॒शिष॑मिति॑ प्र-शिष॑म् । यस्य॑ । दे॒वाः ॥ यस्य॑ । छा॒या । अ॒मृ॒तम् । यस्य॑ ।
मृ॒त्युः । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतु इत्यु॑प॒या॒म - गृ॑हीतः । अ॒सि ।
प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । त्वा । जुष्टं॑ । गृ॒ह्णामि॑ । तस्य॑ । ते । पृ॒थि॒वी । म॑हि॒मा ।
ओष॑धयः । व॒न॒स्पत॑यः । रू॒पम् । अ॒ग्निः । ते । तेजः॑ । तस्मै॑ । त्वा । म॒हि॒म्ने । प्र॒जाप॑तय॒
इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । स्वाहा॑ ॥

44 TS 7.5.18.1

TS 7.5.18.1

Samhita Paata

आ ब्र॒ह्मन् ब्रा॒ह्म॒णो ब्र॑ह्मवर्च॒सी जा॑यता॒मा ऽस्मिन् रा॒ष्ट्रे रा॑ज॒न्यं इष॑व्यः शू॒रो म॒हा॒र॒थो जा॑यतां
दो॒ग्ध्री॑धे॒नुर्वो॑ढां ऽन॒ङ्गाना॒शुः स॒प्तिः पु॒रन्धि॑र्योषां जि॒ष्णू र॑थे॒ष्ठाः स॒भेयो॑ यु॒वा ऽऽस्य॑ यज॑मानस्य वी॒रो
जा॑यतां नि॒का॒मेनि॑कामे नः पु॒र्जन्यो॑ वर॒षतु॑ फ॒लिन्यो॑ न ओष॑धयः प॒च्यन्तां॑ योग॒क्षेमो॑नः कल्प॑तां ॥

Pada Paata

एति॑ । ब्रह्म॑न् । ब्रा॒ह्मणः॑ । ब्रह्म॑व॒र्चसी॑ति ब्रह्म॑-व॒र्चसी॑ । जा॒यता॑म् । एति॑ । अ॒स्मिन् । रा॒ष्ट्रे
 । रा॒ज॒न्यः॑ । इ॒ष्यः॑ । शू॒रः॑ । म॒हार्थ॑ इति॑ महा - र॒थः । जा॒यता॑म् । दोग्ध्री॑ । धे॒नुः ।
 वोढा॑ । अ॒न॒ङ्गान् । आ॒शुः । स॒प्तिः । पु॒रन्धिः॑ । योषा॑ । जि॒ष्णूः । र॒थेष्ठा॑ इति॑ रथे - स्थाः
 । स॒भेयः॑ । युवा॑ । एति॑ । अ॒स्य । यज॑मानस्य । वी॒रः । जा॒यता॑म् । नि॒का॒मेनि॑काम् इति॑
 नि॒का॒मे - नि॒का॒मे । नः॑ । प॒र्जन्यः॑ । व॒रु॒षतु॑ । फ॒लिन्यः॑ । नः॑ । ओष॑धयः । प॒च्यन्ता॑म् ।
 यो॒गक्षे॑म इति॑ योग - क्षे॒मः । नः॑ । क॒ल्पता॑म् ॥

45 TS 7.5.19.1**TS 7.5.19.1****Samhita Paata**

आऽक्रान् वा॒जी पृ॒थि॒वीम॒ग्निं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्यर्वा ऽऽक्रान् वा॒ज्यन्त॑रि॒क्षं वा॒युं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्यर्वा द्यां
 वा॒ज्याऽक्र॑श्स्त॒ सूर्यं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्यर्वा ऽग्नि॑स्ते वा॒जिन् यु॒ष्टुन् त्वा ऽऽ र॑भे स्व॒स्ति मा॒ सं पा॑रय
 वा॒युस्ते वा॒जिन् यु॒ष्टुन् त्वा ऽऽ र॑भे स्व॒स्ति मा॒ सं - []

Pada Paata

एति॑ । अ॒क्रान् । वा॒जी । पृ॒थि॒वीम् । अ॒ग्निम् । यु॒ज॑म् । अ॒कृत् । वा॒जी । अ॒र्वा । एति॑ ।
 अ॒क्रान् । वा॒जी । अ॒न्तरि॑क्षम् । वा॒युम् । यु॒ज॑म् । अ॒कृत् । वा॒जी । अ॒र्वा । द्याम् । वा॒जी

। एति॑ । अ॒क्र॒स्त् । सूर्य॑म् । यु॒ज॑म् । अ॒कृ॒त् । वा॒जी । अ॒र्वा । अ॒ग्निः । ते॒ । वा॒जि॒न् ।
 । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति॑ । त्वा॒ । एति॑ । र॒भे । स्व॒स्ति॑ । मा॒ । स॒मि॒ति॑ । पा॒र॒य॒ । वा॒युः । ते॒
 । वा॒जि॒न् । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति॑ । त्वा॒ । एति॑ । र॒भे । स्व॒स्ति॑ । मा॒ । स॒मि॒ति॑ ।

46 TS 7.5.19.2

TS 7.5.19.2

Samhita Paata

पा॒र॒या ऽऽदि॒त्यस्ते॑ वा॒जि॒न् यु॒ङ्नु त्वा॒ ऽऽ र॒भे स्व॒स्ति॑ मा॒ सं पा॒र॒य प्रा॒ण॒धृ॒ग॑सि प्रा॒णं मे॑ दृ॒श्ह
 व्या॒न॒धृ॒ग॑सि व्या॒नं मे॑ दृ॒श्हा ऽपा॒न॒धृ॒ग॑स्यपा॒नं मं दृ॒श्ह चक्षु॑र॒सि चक्षु॑र्मयि॒ धेहि॑ श्रो॒त्रं म॑सि श्रो॒त्रं मयि॑
 धे॒ह्यायु॑र॒स्यायु॑र्मयि॒ धेहि॑ ॥

Pada Paata

पा॒र॒य॒ । आ॒दि॒त्यः । ते॒ । वा॒जि॒न् । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति॑ । त्वा॒ । एति॑ । र॒भे । स्व॒स्ति॑ । मा॒
 । स॒मि॒ति॑ । पा॒र॒य॒ । प्रा॒ण॒धृ॒गि॒ति॑ प्रा॒ण - धृ॒क् । अ॒सि॒ । प्रा॒णमि॒ति॑ प्र - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह॒ ।
 व्या॒न॒धृ॒गि॒ति॑ व्या॒न - धृ॒क् । अ॒सि॒ । व्या॒नमि॒ति॑ वि - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह॒ । अ॒पा॒न॒धृ॒गि॒त्य॑पा॒न
 - धृ॒क् । अ॒सि॒ । अ॒पा॒नमि॒त्य॑प - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह॒ । चक्षुः॑ । अ॒सि॒ । चक्षुः॑ । मयि॑
 । धे॒हि॒ । श्रो॒त्रं॑ । अ॒सि॒ । श्रो॒त्रं॑ । मयि॑ । धे॒हि॒ । आयुः॑ । अ॒सि॒ । आयुः॑ । मयि॑ । धे॒हि॒ ॥

47 TS 7.5.20.1

TS 7.5.20.1

Samhita Paata

जज्ञि बीजं वर्ष्टा पर्जन्यः पक्ता सस्यः सुपिप्पला ओषधयः स्वधिचरणेयः सूपसदनोऽग्निः स्वद्वयक्षमन्तरिक्षः सुपावः
पवमानः सूपस्थाना द्यौः शिवमसौ तपन् यथापूर्वमहोरात्रे पञ्चदशिनोऽर्द्धमासा-स्त्रिंशिनो मासाः
कृता ऋतवः शान्तः सँवत्सरः ॥

Pada Paata

जज्ञि । बीजम् । वर्ष्टा । पर्जन्यः । पक्ता । सस्यम् । सुपिप्पला इति सु - पिप्पलाः ।
ओषधयः । स्वधिचरणेति सु - अधिचरणा । इयम् । सूपसदन इति सु - उपसदनः । अग्निः ।
स्वद्वयक्षमिति सु - अद्वयक्षम् । अन्तरिक्षम् । सुपाव इति सु-पावः । पवमानः । सूपस्थानेति
सु - उपस्थाना । द्यौः । शिवम् । असौ । तपन् । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । अहोरात्रे
इत्यहः - रात्रे । पञ्चदशिन इति पञ्च - दशिनः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । त्रिंशिनः
। मासाः । कृताः । ऋतवः । शान्तः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः ॥

48 TS 7.5.21.1

TS 7.5.21.1

Samhita Paata

आग्नेयोऽष्टाकपालः सौम्यश्चरुः सावित्रोऽष्टाकपालः पौष्णश्चरुः रौद्रश्चरुः अग्नये वैश्वानराय द्वादशकपालो मृगाखरे यदि नाऽऽगच्छे-दुग्नये-ऽहोमुचे-ऽष्टाकपालः सौर्यं पयो वायव्यं आज्यभागः ॥

Pada Paata

आग्नेयः । अष्टाकपाल इत्यष्टा - कपालः । सौम्यः । चरुः । सावित्रः । अष्टाकपाल इत्यष्टा - कपालः । पौष्णः । चरुः । रौद्रः । चरुः । अग्नये । वैश्वानराय । द्वादशकपाल इति द्वादश - कपालः । मृगाखर इति मृग - आखरे । यदि । न । आगच्छेदित्या-गच्छेत् । अग्नये । अहोमुच इत्यहः-मुचे । अष्टाकपाल इत्यष्टा-कपालः । सौर्यम् । पयः । वायव्यः । आज्यभाग इत्याज्य - भागः ॥

49 TS 7.5.22.1

TS 7.5.22.1

Samhita Paata

अग्नये-ऽहोमुचे-ऽष्टाकपाल इन्द्रायाऽहोमुच एकादशकपालो मित्रावरुणाभ्या-मागोमुग्भ्यां पयस्यां वायोसावित्र आगोमुग्भ्यां चरुश्चिभ्या-मागोमुग्भ्यां धाना मरुद्भ्य एनोमुग्भ्यः सप्तकपालो विश्वेभ्यो देवेभ्य एनोमुग्भ्यो द्वादशकपालो ऽनुमत्यै चरुः अग्नये वैश्वानराय द्वादशकपालो द्यावापृथिवीभ्या-महोमुग्भ्यां द्विकपालः ॥

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । अ॒हो॒मुच॑ इत्य॒हः-मुचै॑ । अष्टा॑क॒पाल॒ इत्य॒ष्टा-क॒पालः॑ । इन्द्रा॑य । अ॒हो॒मुच॑
 इत्य॒हः - मुचै॑ । एका॑दशक॒पाल॒ इत्येका॑दश - क॒पालः॑ । मि॒त्रावरु॑णाभ्या॒मिति॑ मि॒त्रा -
 वरु॑णाभ्याम् । आ॒गोमु॒ग्भ्यामि॒त्यागो॒मुक् - भ्याम् । प॒य॒स्या । वा॒योसा॒वित्र॑ इति॑ वा॒यो - सा॒वित्रः॑ ।
 आ॒गोमु॒ग्भ्यामि॒त्यागो॒मुक् - भ्याम् । च॒रुः । अ॒श्विभ्या॑मि॒त्यश्वि॑ - भ्याम् । अ॒गोमु॒ग्भ्यामि॒त्यागो॒मुक्
 - भ्याम् । धा॒नाः । म॒रुद्भ्य॑ इति॑ म॒रुत् - भ्यः॑ । ए॒नोमु॒ग्भ्य॑ इत्ये॒नोमु॒क्-भ्यः॑ । स॒प्तक॑पाल॒ इति॑
 स॒प्त - क॒पालः॑ । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒नोमु॒ग्भ्य॑ इत्ये॒नोमु॒क् - भ्यः॑ । द्वा॒दश॑क॒पाल॒ इति॑
 द्वा॒दश - क॒पालः॑ । अनु॑म॒त्या इत्यनु॑ - म॒त्यै । च॒रुः । अ॒ग्नये॑ । वै॒श्वान॑राय॑ । द्वा॒दश॑क॒पाल॒
 इति॑ द्वा॒दश - क॒पालः॑ । द्यावा॑पृ॒थि॒वीभ्या॑मि॒ति द्यावा॑ - पृ॒थि॒वीभ्या॑म् । अ॒हो॒मुग्भ्या॑मि॒त्यहो॒मुक्
 - भ्याम् । द्वि॒क॒पाल॒ इति॑ द्वि - क॒पालः॑ ॥

50 TS 7.5.23.1

TS 7.5.23.1

Samhita Paata

अ॒ग्नये॑ स॒मन॑मत् पृ॒थि॒व्यै स॒मन॑म॒द्यथा॑ऽग्निः पृ॒थि॒व्या स॒मन॑म॒देवं॑ म॒ह्यं भ॒द्राः स॒न॑तयः स॒ं न॑मन्तु
 वा॒यवे॑ स॒मन॑म॒दुन्तरि॑क्षाय॒ स॒मन॑म॒द्यथा॑ वा॒युर॑न्तरि॑क्षेण॒ सूर्या॑य॒ स॒मन॑म॒द्विवे॑ स॒मन॑म॒द्यथा॑ सूर्यो॑ दि॒वा
 च॒न्द्रम॑से॒ स॒मन॑म॒न्नक्ष॑त्रेभ्यः॒ स॒मन॑म॒द्यथा॑ च॒न्द्रमा॑ नक्ष॑त्रैर्वरु॑णाय॒ स॒मन॑म॒दुद्भ्यः॑ स॒मन॑म॒द्यथा॑ - []

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । स॒मि॒ति । अ॒न॒म॒त् । पृ॒थि॒व्यै । स॒मि॒ति । अ॒न॒म॒त् । यथा॑ । अ॒ग्निः । पृ॒थि॒व्या ।
 स॒मन॑म॒दिति॑ सं - अ॒न॑म॒त् । ए॒वम् । म॒ह्यम् । भ॒द्राः । स॒न॑तय॒ इति॑ सं - न॒त॒यः । स॒मि॒ति ।

न॒मन्तु॑ । वा॒यवे॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒न्त॒रि॑क्षाय । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । वा॒युः ।
 अ॒न्त॒रि॑क्षेण । सू॒र्या॑य । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । दि॒वे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । सू॒र्यः ।
 दि॒वा । च॒न्द्रम॑से । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । नक्ष॑त्रेभ्यः । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । च॒न्द्रमा॑ः ।
 नक्ष॑त्रैः । वरु॑णाय । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒द्भ्य॑ इत्य॑त् - भ्यः । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ ।

51 TS 7.5.23.2

TS 7.5.23.2

Samhita Paata

वरु॑णोऽद्भिः॑ सा॒म्रे स॒म॒न॒म॒दृ॒चे स॒म॒न॒म॒द्य॒था सा॒म॒र्चा ब्र॒ह्म॑णे स॒म॒न॒म॒त् क्ष॒त्राय॑ स॒म॒न॒म॒द्य॒था ब्र॒ह्म॑
 क्ष॒त्रेण॑ रा॒ज्ञे स॒म॒न॒म॒द् वि॒शे स॒म॒न॒म॒द्य॒था रा॒जा वि॒शा र॒थाय॑ः स॒म॒न॒म॒द॒श्वेभ्यः॑ स॒म॒न॒म॒द्य॒था र॒थोऽश्वैः॑
 प्र॒जाप॑तये स॒म॒न॒म॒द् भू॒तेभ्यः॑ स॒म॒न॒म॒द्य॒था प्र॒जाप॑तिर्भू॒तैः स॒म॒न॒म॒दे॒वं म॒ह्यं () भ॒द्राः सं॒न॒तयः॑ सं
 न॑मन्तु ॥

Pada Paata

वरु॑णः । अ॒द्भि॒रि॒त्य॑त् - भिः । सा॒म्रे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । ऋ॒चे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् ।
 य॒था॑ । सा॒म॑ । ऋ॒चा । ब्र॒ह्म॑णे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । क्ष॒त्राय॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑
 । ब्र॒ह्म॑ । क्ष॒त्रेण॑ । रा॒ज्ञे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । वि॒शे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । रा॒जा
 । वि॒शा । र॒थाय॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒श्वेभ्यः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । र॒थः ।
 अ॒श्वैः॑ । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । भू॒तेभ्यः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् ।
 य॒था॑ । प्र॒जाप॑तिरि॒ति॑ प्र॒जा - प॒तिः । भू॒तैः । स॒म॒न॒म॒दि॒ति॑ सं-अ॒न॒म॒त् । ए॒वम् । म॒ह्यम् () ।

भ॒द्राः । सं॒न॒त॒य॒ इति॑ सं - न॒त॒य॒ः । स॒मि॒ति॑ । न॒म॒न्तु॒ ॥

52 TS 7.5.24.1

TS 7.5.24.1

Samhita Paata

ये ते॒ पन्था॑नः स॒वितः॑ पू॒र्व्यासो॑ऽरेण॒वो वि॑त॒ता अ॒न्तरि॑क्षे । तेभि॑र्नो अ॒द्य प॒थिभिः॑ सु॒गेभी॑
रक्षा॑ च नो॒ अधि॑ च दे॒व ब्रू॑हि ॥ नमो॑ऽग्र॒ये पृ॒थि॒वि॒क्षिते॑ लो॒क॒स्पृ॒ते लो॒क॒म॒स्मै यज॑मानाय दे॒हि
नमो॑ वा॒यवे॑ऽन्तरि॒क्ष॒क्षिते॑ लो॒क॒स्पृ॒ते लो॒क॒म॒स्मै यज॑मानाय दे॒हि नमः॑ सू॒र्याय॑ दि॒वि॒क्षिते॑ लो॒क॒स्पृ॒ते
लो॒क॒म॒स्मै यज॑मानाय दे॒हि ॥

Pada Paata

ये । त॒ । पन्था॑नः । स॒वि॒तः । पू॒र्व्यासः॑ । अ॒रेण॑वः । वि॑त॒ता इति॑ वि - त॒ताः । अ॒न्तरि॑क्षे
॥ तेभिः॑ । नः॑ । अ॒द्य । प॒थि॒भि॒रिति॑ प॒थि - भिः॑ । सु॒गेभि॑रिति॑ सु - गेभिः॑ । रक्षा॑ । च॒ । नः॑
। अधी॑ति । च॒ । दे॒व । ब्रू॑हि ॥ नमः॑ । अ॒ग्र॒ये । पृ॒थि॒वि॒क्षित॑ इति॑ पृ॒थि॒वि॒क्षिते॑ । लो॒क॒स्पृ॒त
इति॑ लोक - स्पृ॒ते । लो॒क॒म् । अ॒स्मै । यज॑मानाय । दे॒हि । नमः॑ । वा॒यवे॑ । अ॒न्तरि॑क्ष॒क्षित॑
इत्य॑न्तरि॒क्ष - क्षिते॑ । लो॒क॒स्पृ॒त इति॑ लोक - स्पृ॒ते । लो॒क॒म् । अ॒स्मै । यज॑मानाय । दे॒हि
। नमः॑ । सू॒र्याय॑ । दि॒वि॒क्षित॑ इति॑ दि॒वि - क्षिते॑ । लो॒क॒स्पृ॒त इति॑ लोक - स्पृ॒ते । लो॒क॒म् ।
अ॒स्मै । यज॑मानाय । दे॒हि ॥

53 TS 7.5.25.1

TS 7.5.25.1

Samhita Paata

यो वा अश्वस्य मेद्व्यस्य शिरो वेदं शीरूषण्वान् मेद्व्यो भवत्युषा वा अश्वस्य मेद्व्यस्य शिरः
 सूर्यश्चक्षुर्वतः प्राणश्चन्द्रमाः श्रोत्रं दिशः पादा अवान्तरदिशाः परशवोऽहोरात्रे निमेषोऽर्द्धमासाः
 पर्वाणि मासाः संधानान्यृतवोऽङ्गानि सँवत्सर आत्मा रुश्मयः केशा नक्षत्राणि रूपं तारका अस्थानि
 नभो मांसान्योषधयो लोमानि वनस्पतयो वाला अग्निमुखं वैश्वानरो व्यात्तः - []

Pada Paata

यः । वै । अश्वस्य । मेद्व्यस्य । शिरः । वेदं । शीरूषण्वानिति शीरूषण्वान् । मेद्व्यः ।
 भवति । उषाः । वै । अश्वस्य । मेद्व्यस्य । शिरः । सूर्यः । चक्षुः । वतः । प्राण इति
 प्र - अनः । चन्द्रमाः । श्रोत्रम् । दिशः । पादाः । अवान्तरदिशा इत्यवान्तर - दिशाः ।
 परशवः । अहोरात्रे इत्यहः - रात्रे । निमेष इति नि - मेषः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः
 । पर्वाणि । मासाः । संधानानीति सं - धानानि । ऋतवः । अङ्गानि । सँवत्सर इति सं -
 वत्सरः । आत्मा । रुश्मयः । केशाः । नक्षत्राणि । रूपम् । तारकाः । अस्थानि । नभः
 । मांसानि । ओषधयः । लोमानि । वनस्पतयः । वालाः । अग्निः । मुखम् । वैश्वानरः
 । व्यात्तमिति वि - आत्तम् ।

54 TS 7.5.25.2

TS 7.5.25.2

Samhita Paata

समुद्र उदरमन्तरिक्षं पायु-द्यावापृथिवी आण्डौ ग्रावा शेपः सोमो रेतो यज्जम्भ्यते तद्वि द्योतते
यद्विधूनुते तथ स्तनयति यन्मेहति तद्वरुषति वागेवास्य वागहर्वा अश्वस्य जायमानस्य महिमा
पुरस्ताज्जायते रात्रिरेनं महिमा पश्चादनु जायत एतौ वै महिमाना- वश्वमभितः सं बभूवतुरुहयो
देवानवह () दर्वाऽसुरान् वाजी गन्धर्वानश्चोमनुष्यान्थ् समुद्रो वा अश्वस्य योनिः समुद्रो बन्धुः ॥

Pada Paata

समुद्रः । उदरम् । अन्तरिक्षम् । पायुः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । आण्डौ । ग्रावा
। शेपः । सोमः । रेतः । यत् । जम्भ्यते । तत् । वीति । द्योतते । यत् । विधूनुत
इति वि-धूनुते । तत् । स्तनयति । यत् । मेहति । तत् । वरुषति । वाक् । एव ।
अस्य । वाक् । अहः । वै । अश्वस्य । जायमानस्य । महिमा । पुरस्तात् । जायते ।
रात्रिः । एनम् । महिमा । पश्चात् । अन्विति । जायते । एतौ । वै । महिमानौ । अश्वम्
। अभितः । समिति । बभूवतुः । हयः । देवान् । अवहत् () । अर्वा । असुरान् ।
वाजी । गन्धर्वान् । अश्वः । मनुष्यान् । समुद्रः । वै । अश्वस्य । योनिः । समुद्रः । बन्धुः ॥